

Katagarda ka Ire ka SAMAILA Kubayuwa

E yeve vuza na u danai katagarda ka nampa ka ba. Ama o godumo o yotsongu tā_a dana tā_ka'a aya_amangatawunkuci n kamangankupa (930) kafū umaci u Yesu, megeshe kenu ana Dawuda u kotsoi tsugono.

Katagarda ke ire ka Samaila ka dansa tā_ukuna wi ili i na a ya'in a_ katsumā_ kā_ aya_amangere ko tsugono tsu Dawuda. Ukuna wa u gbaba ta_n ukuna u kuvon kobolo n ulya'i u na Dawuda u ciyai. Katagarda ka ka lya'a tā_kelime n kadanshi ku ukuna wuuzuwi u tsugono u Dawuda mogono ma Yahuda 1:1-4, kobolo n ukuna u kuzuwa yi wo okpo mogono mi Isaraila rākā_5:1-24.

Ana Dawuda u lya'i Urushelima n kuvon, da u bonokoi likuci ya yo okpoi likuci i gbayin yi ifika yi Isaraila. Da kpamu u dīkai Akpati vu Uzuwakpani vu Kaşhile u zuwai punu.

Katagarda ka ka shamgba adama a ukuna wu ulya'i u Dawuda koci ba, ama da ka lya'i kelime n kadanshi ku ukuna wa atakaci a na a_ciya_i Dawuda, a ubutā_wu unushi u na u ya'in m Betusheba vuka vu Uriya kobolo n ugbamukaci u na Abusalom kolobo kā_ni ka ya'ankai ni. 15:1-18:18.

Ili i gbangam i na katagarda ka ka ya'in kadanshi i dada ukuna u tsumani tsu Dawuda mogono. Ko a na wo okpoi Dawuda mogono ma'a, a ayin

a na baci de dem u ya'in unushi, u tsu dakaka ta_adama a na u shika_unushi u ni kąta_kpamu wu ushuku n atakaci a_Kashile. *Katagarda ka Samaila ka ire* ko yotsongu tą_n unushi u Dawuda dem Kashile ką_kpađa_kushatangu uzuwakpani u ni n uma a_ni ba.

Ili i na yi punu udari a katagarda ka nampa.

Tsugono tsu Dawuda wa aza a Yahuda 1:1--4:12.

Tsugono tsu Dawuda wa aza a Isaraila raka_5:1-24:25.

- a. A_kaya_ku ugiti 5:1--10:19.
- b. Dawuda m Betusheba 11:1--12:25.
- c. Igbandarishi n atakaci a Dawuda 12:26--20:26.
- b. Aya_a na a lazai o tsugono tsu Dawuda 21:1--24:25.

Dawuda u panai ukpa u Shawulu

¹ Ana shawulu u kuwai, ci na de Dawuda n uma a_ni o bono n a_ubuta_u na a lya'i aza a Ameleki n kuvon, da a_dasangi a Zikilagu ali ayin ere.

² A kanna ka tatsu da vuma vu yoku, wu utai de a ubon wą_atsura_a shawulu, m motogu ukari, kpamu n kubuta_a kaci adama unamgbu u kątsuma_u ni. Ana u yawai u Dawuda da u kudangi a ifika da u nekei ni tsugbayin.

³ Da Dawuda we ecei ni, <<Te dai vu utai?>> Da vuma va wu ushuki, <<N la'aka tą_a_katsura_ko osoji ka aza a Isaraila.>>

⁴ Da Dawuda we ecei ni kpamu, <<Nini dai ka ki de? Dana mu.>>

Da u danai, <<Osoji a Isaraila a suma tą_a_ubuta_u kuvon, kpamu osoji abundaj a_kuwa_ta_Shawulu feu n kolobo ką_ni Janata a_kuwa_ta.>>

5 Da Dawuda we ecei kolobo ka na katukai n arabali a, <<Nini dai vu yevei an Shawulu n kolobo kani Janata akuwata?>>

6 Da kolobo ka kaushuki da u danai, <<U ga'aka taa na mi lo gadi vu kusan ku Gilibowa, da me enei Shawulu u tsubaki a masara mani, da me enei ekeke odoku n akumbi odoku a irala dakakai kuyawa devu n ayi.

7 Ana u vadalukpai da we enei mu da u dekei mu, da mu ushuki, n danai, <Mpa da na>

8 Da wu ecei mu, <Avu da ya?> Da mu ushuki, n danai, <Mpa vuza vu Ameleki da.>

9 Da u danai mu, <Yawa devu nu mpa vu una mu, adama a na atakaci a yawa mu ta, kpamu mi a kula'a ba.>

10 Da n yawai devu n ayi da mu unai ni, adama a na n yeve tatmayun wi a kula'a ba adama a na a ya'an ki tatusan kau. Da n dikai oroliko a na i a kaci kani kobolo m mashingi ma na mi o kubolu ku ni kpamu, a danna n tukai nu rakavuzagbayin vu va,>>

11 Da Dawuda u remei motogu mani u karai adama aunamgbu u katsuma, ta feu uma a na i kobolo n ayi a ya'in nannai

12 Da a namgbai katsuma ashikai, kpamu da a ya'in kakuli ali a kubana kulivi adama a Shawulu n kolobo kani Janata, kpamu adama a uma a Vuzavagudu m kpa'a ka aza a Isaraila, adama a na a bana taukpa u kotokobi.

13 Da Dawuda we ecei kolobo ka na katukai n arabali a, u danai, <<Tedai vu utai?>>

Da wu ushuki, <<Mpa vuza vu Ameleki da, ama ci ta idashi a idika yi Isaraila.>>

¹⁴ Da Dawuda u danai ni, <<Yidai i zuwai da vu kpađai kupana karikpani kā kudangusa kukiye ku nu vu una Mazagbi ma Vuzavagudu?>>

¹⁵ Da Dawuda u dekei kolobo ke te a katsuma ko oloba a, u danai, <<Bana, vu una yi.>> Da u lapai ni u vakangi a idika.

¹⁶ Da Dawuda u danai vuza vu Amaleki va, <<Mpasa n nu mi ta a kaci kā nu, adama a na nu una u nu u da vu dansai, <Vu una ta Mazagbi ma Vuzavagudu.>>

Dawuda u ya'in kpalu ku Shawulu n Janata

¹⁷ Da Dawuda u zubaj vishipa vu kpalu ku Shawulu n kolobo kā ni Janata.

¹⁸ Da u danai a pi'isaka aza a Yahuda vishipa va, vu da vi ta ufani a katagarda ka Jasharu.

¹⁹ <<Isaraila una ta tsugbayin tsu nu,
una ta aza a tsugbayin aginda a nu,
Lanā bi'i osoji a utsura a yikpai.

²⁰ Kata a dana Gatu ba,
kata feu a sala ka'a a uye kakau u Ashikelon
ba,
ta lo nkere ma aza a Filisitiya n kuya'an mazanga,
ta lo nkere ma aza a ofoto a kuya'an
mazanga.

²¹ <<Ada Nsasan n Gilibowa,
ya'an o doku a ciya ciza ko mini gadi wa ada
ba,
ya'an ashina a da a kpađa kudoku kumatsa ili
i makara.

Adama a na ta de a_{langasai} nraga_{mo} osoji a
utsura gbani,
maraga_{ma} Shawulu kpamu mo doku ma_{ciya}_{mani'in} ba.

22 Utan u Janata u munuka u da,
kotokobi ka Shawulu ki n asuvayali ba,
ka tsu una ta_{osoji} a utsura,
kpamu ka tsu una ta_{irala}.

23 <<Shawulu n Janata ncigi n da, mu usubi
kpamu.

A wuma i ta_{kobolo} a_{ukpa} kpamu i ta_{kobolo},
a la'a ta_{mashangi} o moloko,
a la'a ta_{kawu} utsura.

24 <<Ada nkere mi Isaraila,
shikaj adama a Shawulu,
ayi na u ya'ankai da_{ntogu} mi ikebe
ayi na u ukai da_{ntogu} n tsuzogu ma aza-
nariya.

25 <<Osoji a utsura a_{kuwa} ta, una le ta_a ubuta u
kuvon.

Janata u vaku ta_{ukpa} a nsasan.

26 N namgba_{ta} katsuma_{kau} adama a_{nu}, vuza va_{Janata},
macigi ma'a vi wa_a va,
ucigi u nu wa_{va} u gbani u da ba,
u la'a ta_{ucigi} u maku ma vuka m mavali.

27 <<Danna osoji a utsura a_{yikpaj},
kpamu ucanuku u kuvon u le u namgba_{ta}.>>

2*Erengi Dawuda wo okpo mogono ma Yahuda*

¹ Ana ukuna u nanlo u kotsoi, da Dawuda we ecei Vuzavagudu, u danai, <<U ga'an ta_n gađukpa m bana a_likuci i te a_katsuma_ka_likuci i Yahuda? >>

Da Vuzavagudu u danai, <<Bana.>>

Da Dawuda u doku u danai, <<Likuci yi ne i dai m kubana?>>

Da Vuzavagudu wu ushuki u danai, <<Bana a Heburon.>>

² Da Dawuda u banai de kobolo n amaci a_ni ere, Ahinowam vuza vu Jezirelu n Abigelu ḁagapa ka vuka ka Nabalu vuma vu Kamelu.

³ Da Dawuda kpamu u ḫikai uma a na i kobolo n ayi, yaba dem n aza a kpa'a a ni, da a_dasangi a_likuci i wawa'a i na yi ukara'i n Heburon.

⁴ Da uma a Yahuda a_tawai a Heburon da erengi Dawuda wo okpoi mogono a kpa'a ku Yahuda.

Ana a danai Dawuda aza a Jabeshi-giliyadu ada a_cidangi Shawulu,

⁵ da Dawuda u suki n akaka a kubana wa aza a Jabeshi-giliyadu, u danai, <<Ya'an Vuzavagudu u zuwaka da_unaṣingai, adama a na i neke ta_Shawulu mogono ma_da_tsugbayin a na i cidangi ni.

⁶ Gogo na ya'an Vuzavagudu u yotsongu ucigi u gbangam n kasingai ka_ni wà_da. Kàta_mpa feu n ya'anka da_kasingai a na i ya'in ili i nampa.

⁷ Gogo na tsurukpai kàta_i gbama asuvu, adama a na Shawulu mogono ma_da_ma Kuwa_ta, kpamu aza a kpa'a ku Yahuda a zagba mu ta_mo okpo mogono me le.>>

Ishi-boshetu wo okpoi mogono mi Isaraila

⁸ Ama Abuna kolobo ka Neru, kovonshi vo osoji a Shawulu, u dikai Ishi-boshetu kolobo ka Shawulu u bankai ni a likuci i Mahanayim.

⁹ Ta de u zuwa ni wo okpo mogono ma aza a Giliyadu n Ashera n Jezirelu n Ifirayimu m Bayami kobolo n aza a Isaraila raka.

¹⁰ Ishi-boshetu kolobo ka Shawulu ki ta_n aya amangere n umaci ana u lya'i tsugono ci Isaraila, da u lya'i tsu da aya ere. Ama da aza a Yahuda o tonoi Dawuda.

¹¹ Dawuda u lya'i tsugono tsa aza a Yahuda a aya_e cindere n wotoi u tali.

Kuvon ka aza a Isaraila n aza a Yahuda

¹² Kanna ko yoku Abuna kolobo ka Neru n agbashi a Ishi-boshetu kolobo ka Shawulu, utai a Mahanayim a banai a Gibiyon.

¹³ Da Jowabu kolobo ka Zeruya n osoji a Dawuda a utai a gasai n ele a kadaba ka Gibiyon. Da a dasangi apashi ere, aza o yoku a kapashi ka kadaba n tsu nan de aza o yoku tamkpamu a kapashi ka kadaba n tsu nampa.

¹⁴ Da Abuna u danai Jowabu, <<Ya'an olobo a_danga_a gita vishili kafu a_tsu.>>

Da Jowabu u danai, ta nannai, <<Ya'an a_danga.>>

¹⁵ Da a zaghbi uma kupa n ere una wa aza a Bayami aza a na i o kutono Ishi-boshetu kolobo ka Shawulu, n uma kupa n ere kpamu a una u Dawuda.

¹⁶ Da yaba dem u kanai vurala vi ni a kaci, yaba dem u sapai vurala vi ni n kotokobi e mebele, da raka vu le a yikpai kobolo a kuwai. Adama

a nannai da e dekei ubuta wa kula Helikatu-hazurimu, vu na vi a Gibiyon.

¹⁷ Kuvon ka tana ku sudukpai a kanna ka nanlo ka. Da o osoji a Dawuda a lya'i Abuna n osoji a_ni n kuvon.

¹⁸ Kpamu olobo a tatsu a Zeruya i ta_lo, Jowabu n Abishayi kobolo n Asahelu. Asahelu tana vuza vi iladi da kau, iladi an mesheun.

¹⁹ Da Asahelu va u kanai kuguva Abuna n iladi, babu kukpatala ugula ko usungai.

²⁰ Ana Abuna u lanuki kucinaa da wu ecei ni, <<Avu da Asahelu?>>

Da wu ushuki, <<Mpa da.>>

²¹ Da Abuna u danai ni, <<Guva vuma te a_katsumako olobo, kata vu isa ucanuku u kuvon u ni.>> Ama Asahelu u kasukpakuguva yi ba.

²² Da Abuna u doku u danai Asahelu, <<Kasukpakutono mu. Kata vu zuwa mu una wu ba. Da baci n ya'in nannai, nini dai n kudangusaashi a_va ere mi inda toku nu Jowabu?>>

²³ Ama da u iwain ku kpatala. Adama a nannai da Abuna u sovoi ni m masara ma_ni a_katsuma, ali masara ma_mutai n kucinaa. Da u yikpaj lo u kuwaii. Da yaba dem na u yawai a_ubuta u na Asahelu u kuwai kataa u shamgbai wu inda.

²⁴ Ama da Jowabu n Abishayi a guvai Abuna. Kanna a kuyikpa da a yawai a kusan ku Amaha, ku na ki a kinda Giya a uye wa akamba aza a Gibiyon.

²⁵ Da aza a Bayami o bolongi kaci ke le n katsuraka Abuna da okpoi vi te, da a shamgbai kashani de a gadi vu kusan ka.

²⁶ Da Abuna u dekei Jowabu,<<Ci ta a kulya'a kelime m mu unanai ali ayin babu uteku da? Avu feu vi yeve ta a na ukocishi wa wi ta a kutuka n unamgbu u ka'tsumaqau. Ali wana dai va kudana osoji a nu a ka'sukpa kusaba otoku e le aza a Isaraila?>>

²⁷ Da Jowabu u danai, <<N kucina ta n Kashile ka wuma, ishi baci vu kebece ukuna ba, mayun osoji a va i a ka'sukpa kuguva wu ba, ali kayin wash. >>

²⁸ Da Jowabu u likai kavana, da osoji raka a ka'sukpa i kusaba a aza a Isaraila, kpamu o doku a shilika ba.

²⁹ Da Abuna n osoji a ni a dasai nwalu n kayin, o tonoi n Araba. Da a pasai Kuyene ku Urudu, urangi Bituron da a yawai a Mahanayim.

³⁰ Da Jowabu u kpatalai u ka'sukpa i kutono Abuna. Ama ana u bolongi osoji a ni raka, ana a e kecei le da a nambai uma kupa n kuci a Dawuda babu punu tana a Asahelu.

³¹ Kpamu osoji a Dawuda una de aza a Bayami amangatawantatsu n amangatatsu (360) ele vu na i kobolo n Abuna.

³² Da a dikai Asahelu a cidangi a kasaun ke esheku a ni, ka na ki a Batalami. Da Jowabu n uma a ni a dasai nwalu n kayin ka nanlo da ubuta wakanai le a Heburon.

3

¹ Kpa'a ku Shawulu n ku Dawuda e geshe ta o kuvon, da kpa'a ku Dawuda ku lya'i kelime n kutsurukpa, ama kpa'a ku Shawulu tamkpamu da ku lya'i kelime n ko okpo kacapa.

*Muku n na a matsakai Dawuda a Heburon
(1 Ar 3:1-4)*

² Nava ele da muku mo olobo n Dawuda, aza a na a matsakai ni a likuci i Heburon, maku ma ugiti ayi da, Amonn anaku a ni a da Ahinowam vuza vu Jezireyelu.

³ Vuza ire ayi da, Kiliyabu maku ma Abigelu vuka vu magasa Nabalu vuza vu Kamelu. Vuza tatsu ayi da Abusalom, kula ka anaku a ni ku da Ma'aka, mekere ma Talamayi mogono ma Geshuru.

⁴ Vuza nashi ayi da, Adonija anaku a ni ada Hagitu. Vuza tawun ayi da Shefatiya anaku a ni ada Abitali.

⁵ Vuza tali ayi da Iturim anaku a ni ada Egila. Na va ele da muku n na a matsakai Dawuda a Heburon.

Abuna u bonoi u bankai Dawuda

⁶ Ana wo okpoi kpa'a ku Shawulu n ku Dawuda ku lya'i kelime n kuvon. Da Abuna u kanai kudoku kaci ka ni tsugbayin a katsuma ka aza a Shawulu.

⁷ Shawulu wi ta n vuka vu gbani vu na e ci deke Rizapa mekere ma Ayiya. Kanna ke te da Ish-boshetu u barang Abuna, u danai, <<Adama a yidai da vu banai vu vaki n vuka ve esheku a va?>>

⁸ Da Abuna u ya'in wupa kau n kadanshi ka na Ishi-boshetu u ya'ankai ni, da u danai, <<Vu zuwa ta mpa vuza modoruko da, vu zuwa ta mpa mi ta a kubanka aza a Yahuda da? Ali nu ugiti de, da n yotsongi usubi u va a kpa'a ku Shawulu esheku a nu kobolo n aza a ni n aja'a a ni. Kpamu n neke wu e ekiye a Dawuda ba. Ama avu da na anana

vu shikai mu, n ukuna wu unushi u tsugbani n vuka vu nampa.

⁹ Ya'an Kashile ka takacika mu Abuna, da baci n kpa_dai kubanka Dawuda u ciya_i na Vuzavagudu u kucinakai ni,

¹⁰ Adama a na Vuzagudu u dana ta_wi ta_a kutakpa tsugono a kpa'a ku Shawulu, katau neke Dawuda wo okpo mogono mi Isaraila m ma aza a Yahuda, katau lya'a tsugono a Dan a ubon u gadfi ali a kubana a Biyasheba a ubon u dakai.>>

¹¹ Ama Ishi-boshetu u ka'wan u doku u kebece Abuna kakuna ba, adama na u pana ta_wovon u ni.

¹² Da Abuna u suki aza a usuki kubana u Dawuda, u danai,<<Idika ya i yayi? Ya'an uzuwakpani nu mpa, katam banka wu n zuwa aza a Isaraila rakao tono wu.>>

¹³ Da Dawuda u danai, <<U ga'an ta, mi ta_a kuya'an uzuwakpani n avu. Ama ili te i na n cigai wa_nu i dada, vi a kugasa a^{shi} nu mpa ba sai ayin a na vu tukai mu m Mikalu mekere ma Shawulu, a makyan ma na vu tawai kene mu.>>

¹⁴ Da Dawuda u suki aza a usuki u Ishi-boshetu kolobo ka Shawulu, u danai, <<Neke mu vuka vu va_Mikalu, ayi na n tsupai tsumana ci ni n ukpan wo ofoto aza a Filisitiya amangatawun (100).>>

¹⁵ Da Ishi-boshetu u suki a bana a ofika Mikalu a kpa'a ku vali ni Palitiyelu kolobo ka Layishi.

¹⁶ Ama da vali ni u tonoi ni m mas*hi* ali a kubana a Bahurim. Da Abuna u danai ni, <<Wala vu bono a kpa'a.>> Da ta na u kpatalai.

¹⁷ Da Abuna u nekei nkoshi m gbara-gbara_ma a aza a Isaraila odoki, u danai, <<M megeshe de i

lansa ta Dawuda wo okpo mogono ma da,

¹⁸ Gogo na i ciya ta kofon ka na i kuya'an nannai, adama a na Vuzavagudu u ya'anka ta Dawuda uzuwakpani, u danai, <Mi ta a ku isa uma a Isaraila ekiye a irala i le aza a Filisitiya n utsura u kukiye ku kagbashi ka va Dawuda.> >>

¹⁹ Abuna feu u ya'in kadanshi n aza a Bayami. Da u banai u danai Dawuda a Heburon ili raka i na aza a Isaraila n kpa'a ku Bayami enei i ga'an ta a ya'an.

²⁰ Abuna u dikai osoji a ni kamanga a banai u Dawuda de a Heburon. Da Dawuda u ya'in kađiva adama a Abuna kobolo n uma a ni.

²¹ Da Abuna u danai Dawuda, <<Ya'an n danga n bolonku vuzagbayin vu va mogono aza a Isaraila raka adama a na a ya'an uzuwakpani n avu, a zuwa wu vu okpo mogono me le, kąta vu lya'a tsugono a ubuta raka tsu na kađu ka nu ka cikalai.>> Da Dawuda wu utukai Abuna, da u lazai m matana.

Jowabu wu unai Abuna

²² Megeshe kenu da osoji o yoku a Dawuda kobolo n Jowabu o bonoi n a ubuta u kuvon, da tukai n ucanuku u gbani wa abundai u na a purai. Ama Abuna u buwa kobolo n Dawuda a Heburon ba, adama a na e pecembenei ta de n Dawuda, kpamu u laza de m matana.

²³ Ana Jowabu kobolo n osoji a na i kobolo n ayi raka a yawai, da a danai ni, <<Abuna kolobo ka Neru ka tawa ta a ubuta u mogono, kpamu u kasukpa yi ta u lazai m matana.>>

²⁴ Da Jowabu u banai u danai mogono, <<Yidai vu ya'in nannai? Ali Abuna u tawai wu a nu!

Yidai i zuwai da vu kaṣukpaj ni u lazai? Ayi da na tana u laza de.

²⁵ Vu yeve an Abuna kolobo ka Neru ka u tawa ta adama a na u doro wu, ciya u yeve ku'uwa ku nu n ku uta ku nu, n ili i na vu sheshei kuya'an dem.>>

²⁶ Ana Jowabu wu utai u kasukpaj Dawuda, da u suki aza a usuki a bana o bono n Abuna, da a cina ni a kayinva ka Sira da o bonoi n ayi. Ama Dawuda u yeve n ka ba.

²⁷ Ana Abuna u bonoi a Heburon, da Jowabu u dekei ni a kaga'in kā_utsutsu u likuci, adanshi wi ta a kuya'anka yi kadanshi paki, da u sovoi ni m mawun a kātsuma_wu unai, adama a na u tsupa tsu na unai vangu ni Asahelu.

²⁸ Ana Dawuda u panai ka'a, da u danai, <<Vuzavagudu u yeve ta mpa n uma o tsugono tsu va_ci n kukiye adama a ukpaj u Abuna kolobo ka Neru ba.

²⁹ Kaṣukpaj mpasa n Abuna m bono a kaci ka Jowabu m kpa'a ke esheku a ni rāka. Ya'an ayin tutu a namba vuza vu kudodi ko vuza vu ukutu ko mākutsuma_ko vuza vu usan u muna ko vuza kambulu a kpa'a ku ni ba.>>

³⁰ Ta Jowabu n toku ni Abishayi unai Abuna nannai, adama a na wu una ta toku le Asahelu a ubuta u kuvon u na a ya'in a Ĝibiyon.

Dawuda u ya'in kpalu adama a Abuna

³¹ Da Dawuda u danai Jowabu n uma a na i kobolo n ayi rāka, <<Karai ntogu n da, kāta_i uka akashi a kpalu i namgbā kātsuma_adama a ukpaj u Abuna.>> Da Dawuda mogono n kaci kā ni u tonoi aza a na a dikai keven ka.

³² A cidangi Abuna a Heburon. Da mogono mu utukai kalakatsu da u shikai gbani-gbani a kasaun ka Abuna, da uma rakaa shikai.

³³ Da mogono ma ya'ankai Abuna vishipa vu kpalu, u danai,

<<Nini dai Abuna u kukuwatsu na kalau katsu kuwa?

³⁴ A shiya ekiye anu ba,
a daza ene anu n ikani ba,

tsu vuza na uma gbani-gbani unai,
ta una nu nannai.>>

Da kpamu uma rakao doku ashikai adama a ni.

³⁵ Da uma atawai u Dawuda akanai kule'eshe yi u lya'a ilikulya'a ali n kagimi ka kanna. Ama da Dawuda u kucinai, u danai, <<Ya'an Kashile ka una mu na, da baci m bankai n ilikulya'a ko ili yoku auna u vababu kanna kayikpa.>>

³⁶ Ana uma a ya'in cico'o n i na mogono ma ya'in, da u ga'in le da kpamu uma rakaa panai uyo'o wi ili i na mogono ma ya'in.

³⁷ A kanna ka nanlo ka, dada aza a Yahuda n aza a Isaraila rakae yevei a na n ucigi u mogono u da a unai Abuna kolobo ka Neru ba.

³⁸ Da mogono ma danai agbashi a ni, <<I yeve a na vuza kelime n vuma gbayin u kuwaia katsuma ki Isaraila anana ba?

³⁹ Anana m pana takarikpani ko an wo okpoi mpa da mogono ma na e erengi. Uma a nampa, ololo a Zeruya a la'a mu tautsura. Ya'an Vuzav-agudu u tsupaka vuza kawuya derere vi ili i na u ya'in.>>

4

A unai Ishi-boshetu

¹ Ana Ishi-boshetu kolobo ka Shawulu ka panai a danai Abuna u kuwataa Heburon, da ikyamba i ni i kuwaii. Da feu aza a Isaraila raka a panai wovon.

² Ayi Ishi-boshetu kolobo ka Shawulu ka, wi tan uma ere a na i aza e kelime a aza avishili, ula e le a da Ba'ana kobolo n Rikabu, olobo a Rimon vuza vu Beyerotu a idika i Bayami, adama a na e kece taBeyerotu a katsuma ka ubon idika i Bayami,

³ adama a na aza a Beyerotu a suma taa banai a Gitayim limoci, ta de tana i a idashi i limoci ali n anana*.

⁴ Janata kolobo ka Shawulu wi tam maku ma na e ci deke Mefiboshetu ama makutsumam'a, maku ma mi tan ayaa tawun. Ana vuka vu na vi o kuwo'o yi u panai arabali a na utaj a Jezirelu a danai Janata n Shawulu akuwata, da u dikai Mefiboshetu u sumai. Ama ayi o moloko ma a iladi da maku ma mayikpaii, dada i zuwai wo okpoi makutsuma.

⁵ Da Rikabu m Ba'ana olobo a Rimon vu Beyerotu, a banai a kpa'a ku Ishi-boshetu n kanna a kaci, da a cinai ni alavu a kanna.

⁶ Da a uwai a kpa'a adanshi i taa kenuku alkama. Ana o sovoi ni da a sumai.

⁷ Ana a uwai asuvu a kpa'a ka, ayi iva'in a kajiba akunu ku ni, da o sovoi ni unai, da a gbatyai ni kaci. Da a dikai ka'a o tonoi uye u Araba n kayin ka nanlo.

* **4:3 4:3** ali n anana I taa kadanshi ali a kubana a makya ma na a danai katagarda ka i re ka Samaila.   **4:4 4:4** 2 Sam 9:12

⁸ Da a bankai n kaci ka Ishi-boshetu u Dawuda mogono a Heburon. Da a danai ni, <<Kaci ka Ishi-boshetu ka dada na, kolobo ka Shawulu, vurala vu nu, ayi na u lansai wuma u nu. Anana Vuzavagudu u tsupaka ta mogono u Shawulu nu ntsukaya n ni.>>

⁹ Ama da Dawuda wu ushuki Rikabu m Ba'ana vuza ni, olobo a Rimon vu Beyerotu, <<N kucina ta n kula ku Vuzavagudu vu wuma ayi na wi isai mu a katsumu ka atakaci dem.

¹⁰ Ana vuza yoku u danai mu, <Lana, Shawulu u kuwa ta,> u sheshe ta u tuka mu ta n arabali a singai, ama da n kana ni da n zuwai unai ni a Zikilagu, wo okpoi ni katsupu ku ukuna wa akaka a ni.

¹¹ Afa na yi uma gbani-gbani yi unai vuza singai a kpa'a ku ni a kajiba ka ni. Mi ta e ku ece mpasa n ni a kaci ka da, kata n takpa da aduniyan.>>

¹² Da Dawuda u zuwai olobo a ni a una Rikabu m Ba'ana, da a ya'in nannai. A gbatyai ekiye e le n ene e le, da a sabangi even a ikyamba e le devu n kadaba ka Heburon. Ama da a dikai kaci ka Ishi-boshetu a cidangi a kasaun ka Abuna a Heburon.

5

Dawuda wo okpoi mogono mi Isaraila (1 Ar 11:1-3; 14:1-7)

¹ Da kumaci ka aza a Isaraila raka ku tawai u Dawuda a Heburon a danai ni, <<Lana, atsu mpasa n nu n da.

² N ayin a cau, ana Shawulu wi mogono matsu, avu da vuza na vu tsu uta n aza a Isaraila a kubana kuvon, avu da kpamu vu tsu bono n ele.

Da Vuzavagudu u danai nu, <Avu da vuza na vo kokpo magubi ma aza a Isaraila, kąta kpamu vu okpo mogono me le.> >>

³ Ana nkoshi m gbara-gbara ma aza a Isaraila raka a tawai u mogono Dawuda a Heburon, da Dawuda u ya'in uzuwakpani n ele de e kelime ka Vuzavagudu, da erengi ni wo okpoi mogono ma aza a Isaraila.

⁴ Dawuda wi ta n aya kamangankupa ana u gitaji tsugono, da u lya'i tsugono tsa aya amangere.

⁵ De a Heburon va u lya'a ta tsugono tsa aza a Yahuda ali aya e cindere n wotoi u tali, da u lya'i tsugono tsa aza a Isaraila n aza a Yahuda a aya kamangankupa n a tatsu de a Urushelima.

*Dawuda u lya'i Urushelima n kuvon
(1 Ar 11:4-9; 14:1-7)*

⁶ Da mogono Dawuda n osoji a ni a banai a Urushelima adama a na a ya'an kuvon n aza a Jebusiya a na i a idashi de. Da a ya'ankai Dawuda ulami a danai, <<Vi a ku'uwa na wa tsu ba. Ko ayimba nu nkutsuma koci n yawa ta o loko wu.>> E kusheshe ku le, <<Dawuda wi a kufuda ku'uwa punu a ubuta wa ba.>>

⁷ N nannai dem, Dawuda u lya'a idika yi ukANJI i Sihiyona n kuvon, i na gogo na e ci deke likuci i Dawuda.

⁸ A kanna ka nanlo ka Dawuda u danai uma a ni, <<Vuza na baci u cigai u lya'a aza a Jebusiya n kuvon, mayun da u tono n uye u mini nannai da ya a ku una, <Nkutsuma n ayimba,> aza a na Dawuda u iwain,>> i dada i zuwai da a danai,

<<Nkutsuma_n ayimba_a ku'uwa A'isa_a gbayin a ba.>>

⁹ Ana ka nanlo ko kotsoi, da Dawuda u bonokoi likuci yi ukANJI ya ubuta_wi idashi i ni, u ne'i i da kula Likuci i Dawuda. Da kpamu u ya'in ima'ashi ukara'i u ni. U gitaj a Milo ubuta_u na a shatangi n kayala, ukara'i n mashilya ma.

¹⁰ Da utsura u tsugono u Dawuda u lya'i kelime n kutsurukpa, adama a na Vuzavagudu Kashile Mala'imili wi ta_kobolo n ayi.

¹¹ Da Hiram mogono ma Taya ma_suki n aza a usuki a kubana u Dawuda, a banka yi ndanga n Sida, n ama'i n e she'wei, adama a na a ma'aka Dawuda kpa'a ku tsugono.

¹² Da Dawuda u yevei a na Vuzavagudu da u zaghbi ni mogono mi Isaraila, kpamu tsugono ci ni ci ciyaj ucikpi adama a uma a ni aza a Isaraila.

¹³ Ana Dawuda u kaşukpaj Heburon a kubana a Urushelima, u doku u cfikai a_maçi kobolo n a_maçi a gbani a Urushelima, da a matsakai ni muku mo olobo ni nkere.

¹⁴ Na da ula a muku n na a matsakai ni a Urushelima. Shimeya n Shobabu n Natan kobolo n Sulemanu,

¹⁵ n Ibaharu, n Elishuwa n Nefegu, kobolo n Jafiya,

¹⁶ Elishama n Eliyada kobolo n Elifeletu.

*Dawuda u lya'i aza a Filisitiya n kuvon
(1 Ar 14:8-17)*

¹⁷ Ana aza a Filisitiya a panai a zagba ta_Dawuda wo okpoi mogono ma aza a Isaraila, da utaj raka_a banai kulansa Dawuda. Da ta na

Dawuda u ciyai izumgbì da u banai u shedeke i
kpenle ku gbayin.

¹⁸ Da aza a Filisitiya a_tawai e peciki kaci ke le
a_kara'a ka Refimu.

¹⁹ Da Dawuda we ecei Vuzavagudu, <<M bana
n shilika_n aza a Filisitiya a? Vi ta_e kuneke le
ekiye a_va?>>

Da Vuzavagudu u danai Dawuda, <<Bana, mi
ta_e kuneke wu ele ekiye a_nu.>>

²⁰ Da Dawuda u banai a Ba'alu-Perazim, u lya'i
le n kuvon da u danai, <<Vuzavagudu u boso ta_
irala i va tsu na mini mo tsu boso.>> Da e dekei
ubuta_wa Ba'alu-Perazim.

²¹ Da aza a Filisitiya a sumai a_kasukpai a_mali
e le lo, Da Dawuda kobolo n uma a_ni a_purai a
da.

²² Da kpamu aza a Filisitiya a_utai da e pecei
kaci ke le a_kara'a ka aza a Refimu ka.

²³ Da Dawuda u doku we ecei Vuzavagudu, u
danai, <<Kata_vu bana we ele magaba ba, ama
kara'a le n kucina, kata_vu uta_le n tsu ubon wu
ndanga m Balasama.

²⁴ A makyan ma na baci i panai izumgbì yi
nwalu gadì vu ndanga m balasama, kata_i wala
gogo'o, adama a na urotu u da u na Vuzavagudu
u uwai e kelime kà_da, adama a na u shilika_kau
no osoji a aza a Filisitiya.>>

²⁵ Da Dawuda u ya'in tsu na Vuzavagudu u
danai ni, Dawuda n osoji a_ni a_guvai aza a
Filisitiya ili i na i_dikai a Geba ali a kubana a Geza.
Unai aza a Filisitiya n_abundai.

*A tukai n akpati vu uzuwakpani a Urushelima
(1 Ar 13:1-14; 15:1--16:3, 43)*

¹ Da Dawuda u doku u bolongi osoji a Isaraila aza a na a fudai o kuvon uma akpan kaman-gankupa (30,000).

² Da u dangai a Ba'ala vu Yahuda dada Kiriayatu- jerimu u banai kobolo n uma rakaa na i kobolo n ayi, adama a na a tukan akpati vu uzuwakpani vu Kashile, vu na e ci deke n kula ku Vuzavagudu Mala'imili, ayi na wi idashi e mere mi icorobi.

³ Da a dikai akpati vu uzuwakpani vu Kashile a kpa'a ku Abinadabu ku na ki a gadi vu kusan, da a kiyangi vu da e keke va anaka vu savu. Uza kobolo n Ahiyo olobo a Abinadabu, ele da o kutono n keke va anaka a.

⁴ Ahiyo da wi a nwalu e kelime ka akpati vu uzuwakpani vu Kashile va.

⁵ Da Dawuda kobolo n aza kpa'a ki Isaraila rakaa kanai tsuwa'i n e je'i, n utsura u le rakae kelime ka Vuzavagudu, n ishipa n a wa'i umolu n ishari m medele n agundari kobolo n ugogi.

⁶ Ana a yawai a ulanga u kulapu ku Nakon, anaka a na i o kurono keke va a tadatsai, da Uza u barukpai kukiye ku ni da u kanai akpati vu uzuwakpani vu Kashile va.

⁷ Da Vuzavagudu u ya'in wupa n Uza, adama a ubgamukaci u na u ya'in a na u sa'wai akpati vu uzuwakpani va, da Kashile ku unai ni, da u kuwai lo devu n akpati vu uzuwakpani vu Kashile va.

⁸ Da Dawuda u nambai katsumaq adama a wupa u na Vuzavagudu u ya'in n Uza. Da tana e dekei ubutawa kula Pereza-uza, dada atakaci a Uza, ta tana ku da ki de nannai ali n anana.

⁹ Da Dawuda u panai wovon u Vuzavagudu a kannka ka nanlo, u danai, <<Nini dai n kutuka n akpati vu Vuzavagudu wava?>>

¹⁰ Adama a nannai Dawuda wu ushuku kudika akpati vu Vuzavagudu va a kubanka a Urushe-lima Likuci i Dawuda ba. Da kucikpa u bankai n vu da a kpa'a ku Obedu-edom vuza vu Gatu.

¹¹ Da Akpati vu Vuzavagudu vu yongoi a kpa'a ku Obedu-edom vuza vu Gatu ali wotoi u tatsu, da ta na Vuzavagudu u zuwakai Obedu-edom kobolo n aza a kpa'a ani raka unasingai.

¹² Da o tonokoi mogono Dawuda, a danai, <<Vuzavagudu u zuwaka ta kpa'a ku Obedu-edom unasingai kobolo n ili i kpa'a i ni dem, adama a akpati vu Kashile va.>> Da Dawuda u banai u dikai akpati vu Kashile va a kpa'a ku Obedu-edom da u bankai n vu da alikuci i Dawuda m mazanga.

¹³ Ana aza na a dikai akpati vu Vuzavagudu va a dasai adanga atali, da u ya'in alyuka o kobomburon kobolo m medendem mi ikyamba.

¹⁴ Dawuda u uki n motogu mu uca'i ma efodu n tsuzogu, da u ya'in kuje'e n utsura u ni raka adama a na u cikpa Vuzavagudu.

¹⁵ Da Dawuda n aza a Isaraila raka atukai n akpati vu Vuzavagudu n yoroli i mazanga kobolo n ciliki ci kavana.

¹⁶ Ana a ukai n akpati vu Vuzavagudu asuvu alikuci i Dawuda, da Makelu mekere ma Shawulu, u lanai n katusu da we enei mogono Dawuda e kuje'e n u dikpangi e kelime ka Vuzavagudu, da u goyo*ni* akadu ani.

¹⁷ Da a ukai n akpati vu Vuzavagudu asuvu

da a zuwai vu da a ubuta wi idashi u ni punu asuvu a Mayali ma Vuzavagudu, ma na Dawuda u fobusokoi ni. Da Dawuda u ya'in kune'e ku kusongu n ku matanae kelime ka Vuzavagudu.

¹⁸ Ana Dawuda u kotsoi kuya'an alyuka e kune'e ku kusongu kobolo n kune'e ku matana, da u zuwakai uma unaṣingai n kula ku Vuzavagudu Mala'imili.

¹⁹ Da u pecekei le ili kulya'a, aza a Isaraila raka amaci n ali, yaba dem kakutsu ko boroji, n iyyama yi uzungi, n kakutsu ka umaci u mambulu u dekpu. Da yaba dem vu le u bonoi a kpa'a ku ni.

²⁰ Ana Dawuda u bonoi a kpa'a ku ni adama a na u zuwaka kpa'a ku ni unaṣingai. Da Makelu mekere ma Shawulu wu utaiu gasai n Dawuda, da u danai, <<Nini dai mogono mi Isaraila ma cfikai kaci ka ni anana? U palukpai ikyamba i ni e kelime ka agbashi amaci a ni, tsu na uma a wasasa a ci ya'an.>>

²¹ Da Dawuda u danai Makelu, <<N ya'an takujee e kelime ka Vuzavagudu adama a na n cikpa yi, ayi na u zagbai mu aunawe esheku a nu n aza a kpa'a ku ni raka, u zagba mu tamo okpo mogono mi Isaraila, uma a Vuzavagudu. Mi taa kuya'an kuje'e adama a na n cikpa Vuzavagudu.

²² Mi taa kufuda kugoyo kaci kava u la'a tsu nampa, ali mo okpo ili i kugoyi wanu. Ama wa agbashi aamaci a na vi a kadanshi i tae kuneke mu tsugbayin.>>

²³ Adama a ili i nampa, Makelu mekere ma Shawulu u matsa maku ba, ali a ukpisau ni.

7

*Kashile ka ya'in Uzuwakpani n Dawuda
(1 Ar 17:1-15)*

¹ Ana Dawuda u dasangi a kpa'a ku ni, da Vuzavagudu u nekei ni idashi matana n irala i na yi ukara'i n ayi,

² da u danai keneki Natan, <<Lana, gogo na mpa da na a kuvuka a kpa'a ku ndanga n sida, ama akpati vu uzuwakpani vu Kashile da de a Mayali.>>

³ Da Natan u danai mogono, <<Ya'an ili na yi a kađu ka nu, adama a na Vuzavagudu wi ta_kobolo n avu.>>

⁴ Ama n kayin ka nanlo da Vuzavagudu u ya'in kadansi n Natan, u danai,

⁵ <<Bana vu dana kagbashi ka_və Dawuda, <Ili i na Vuzavagudu u danai i danna. Avu da vuza na va kuma'aka mu kpa'a ku na n kudasangu?

⁶ Ili i na i dikai a makyan ma na mu utukai aza a Isaraila a ifika i Masar, ali a kutawa anana, n sa'wa kudasangu a kpa'a ba, ama mi ta_a kukarasa a ubuta u mayali tsu ubuta wi idashi u va.

⁷ A ubuta u na n kanai kukarasa n aza Isaraila raka, dana mu n sa'wa ta_kuya'an kadansi n vuza te a katsuma ka aza e kelime a Isaraila vuza na n zagbai u tono n uma a_və aza a Isaraila n danai, <<Yidai i zuwai da i kpađai kuma'aka mu kpa'a ku ndanga n Sida?>>>>

⁸ <<Dana kagbashi ka_və Dawuda, <Ili i na Vuzavagudu Mala'imili ma danai i danna, n dikai wu ta_a ubuta u kaguba avu maku, adama a na vo okpo mogono ma uma a_və aza a Isaraila.

9 Kpamu n yongo ta_kobolo n avu a ubuta u na vu banai dem, da mu unai irala i nu raka. N zuwa wu ta_vu ciyai kula ku gbayin uteku tsu ula aza a gbagba'in a aduniyan.

10 Mi ta_e kuneke aza a Isaraila ubuta u kaci ke le, kata_n zuwa le de a ubuta_wa wo okpo u le. Babu vuza na u kugbandarasa le, uma a gbani-gbani o kudoku a gbandarasa le uteku tsu na a kiwanai kuya'ansaka le ba,

11 ili i na i dikai a makyan ma na n zaghbai aza e kelime adama a na o tono n uma a va_aza a Isaraila. Mi ta_e kuneke da matana_e ekiye a irala i da_. Mpa Vuzavagudu n danai, mi ta_a kuzuwa kpa'a ku nu ko okpo kpa'a ku tsugono.

12 A makyan ma na baci ayin a_nu o kotsoi da vu bankai ukpisa, mi ta_a_kudangusa_vuza yoku a_katsuma_ka ntsukaya n nu u lya'a tsugono a_una_u nu. Kata_n zuwa tsugono ci ni tsu tsurukpa.

13 Ayi da vuza na u kuma'a A_lissa_a gbayin adama a kula ku va, kata_n zuwa tsugono ci ni ci lya'a kelime ali ayin babu uteku.

14 Mi ta_o kokpo esheku a_ni, kata_ayi tamkpamu wo okpo maku ma_va_. U ya'an baci ili i gbani-gbani, mi ta_a kuzuwa uma a takacikai yi. Uma a da o ko okpo mashashawun ma_va_.

15 Mi a_kukpada_kuyotsongu yi ucigi u va_u babu kukotso ba, tsu na n ya'ankai Shawulu, vuza na n takpai adama a na m bonuko wu mogono.

16 Kpa'a ku nu kobolo n tsugono tsu nu ci ta_a kulya'a kelime ali ayin babu uteku, kakuba ko tsugono tsu nu ki ta_o kuyongo ali ayin babu

uteku.> >>

¹⁷ Da Natan u tonokoi Dawuda ili raka_i na we enei a_ubuta_u kene ku ni.

*Dawuda u ya'in avasa a kucikpa
(1 Ar 17:16-27)*

¹⁸ Da Mogono Dawuda u uwai a_ubuta_u na a zuwai akpati vuuzuwa kpani vu Vuzavagudu va, da u dasangi e e kelime ka Vuzavagudu u ya'in avasa, u danai. Yayi Mpa, Vuzavagudu vuzagbayin, kpamu anan yayi aza a kpa'a ku va, ali da vu nekei mu tsugbayin tsu nampa?

¹⁹ Kpamu me ene ta_adanshi kanampa ka yawa ba, Vuzavagudu Kashile, vi ya'an ta_kpamu kadanshi adama a kpa'a ku kagbashi ka_nu, vu danai kumaci ku ni ki ta_o kuyongo ayin n abundai. Ta vu ci ya'anka vuma nannai Vuzavagudu Kashile?

²⁰ Yidai kpamu mpa Dawuda u kudana wu? Adama a na vu yeve mu ta_kagbashi ka_nu, Vuzavagudu Kashile.

²¹ Adama auzuwa kpani u nu, kobolo kpamu nu ucigi u ka_du ka_nu, da vi ya'in ili i gbagbain i nampa da kpamu vu kasukpai mu n yevei i da.

²² Avu vuzagbayin da vi kau, Vuzavagudu Kashile. Babu vuza na wi tsu nu, babu kpamu Kashile ko yoku sai avu ende'en, uteku tsu na tsu panai n atsuву a_tsu.

²³ Babu uduniyan u yoku a duniya u na wi tsu uma a nu aza a Isaraila. Aza a na avu Kashile vu shibaj okpo uma a_nu. vu zuwai e yevei nu, vu ya'ankai uma a_nu ili i mereve i gbagbain, da kpamu vu lokoi uduniyan u yoku kelime ka uma a_nu a na vu shibaj a idika i Masar.

²⁴ Vu zaghakai kaci ka nu aza a Isaraila okpoi uma anu ali ayin babu uteku. Da avu Vuzavagudu, vu okpoi Kashile ke le.

²⁵ <<Gogo na, Vuzavagudu Kashile, shatangu uzuwakpani u nu u na vu ya'ankai kagbashi ka nu m kpa'a ku ni, kata kpamu vu zuwa ka'a ka shamgba ayin babu uteku, kpamu vu ya'an uteku tsu na vu dansai.

²⁶ Ya'an e neke kula ku nu tsugbayin ayin babu uteku. Ali uma a dana, <Vuzavagudu Mala'imili ayi da Kashile ka aza a Isaraila.> Kata kpa'a ku kagbashi ka nu Dawuda kutsurukpa.

²⁷ Vuzavagudu Mala'imili, Kashile ka aza a Isaraila, vu kasukpata kagbashi ka nu ke yevei ili i nampa, vu danai, <Mi ta a kuzuwa kpa'a ku nu ku lya'a kelime.> Adama a nannai da kagbashi ka nu kaciyai utsura u kuya'an avasa a nampa wanu.

²⁸ Vuzavagudu Kashile, avu da Kashile, a makyan dem vu tsu shatangu ta kadanshi ka nu, kpamu avu vu ya'anka ta kagbashi ka nu uzuwakpani wu ili i singai i nampa ya.

²⁹ Gogo na n folono wu ta, zuwaka kagbashi ka nu n kpa'a ku ni raka unasingai, u ciya_kulya'a ku kelime ali a kubana ayin babu uteku. Adama a na avu Vuzavagudu Mala'imili, avu da vi ya'in kadanshi, adama a na avu vu zuwaka ta kpa'a ku kagbashi ka nu unasingai, u da wi ta tana o kokpo yi n unasingai ali a kubana ayin babu uteku.>>

8

*Ulya'i u mogono Dawuda
(1 Ar 18:1-17)*

¹ Ana ilo, da Dawuda u lya'i aza a Filisitiya n kuvon, da u bonokoi le agbashi a ni. Da wu isai likuci i Metegu-Amah ekiye aza a Filisitiya.

² Da kpamu Dawuda u lya'i aza a Mowabu n kuvon, da u gerei le adaru-adaru a vaki a idika. Da u dikai kawin u gisanki le, ugisanki u kawin kure dem u zuwai una le, ugisanki u kawin kutatsu u kasukpai le n wuma. Da aza a Mowabu okpoi agbashi a Dawuda, a kanai ku tawasaka yi n utafu.

³ Da Dawuda u lya'i Hadadezeru kolobo ka Rehobu mogono ma Zoba n kuvon. Ili i nampa ya i gitat a makyan ma na Hadadezeru wi a nwalu a kubana e kuyene ku Yufiretu, Adama a na u doku u bonoko n utsura u ni de.

⁴ Da Dawuda wu isai akumbi odoku o mogono ma Zoba kakpan n amangatawencindere (1,700) n osoji a idika akpan kamanga (20,000). Da Dawuda u gbatyasai ene odoku e le raka, ama da u kasukpai o yoku adama ekeke odoku amangatawun (100).

⁵ Ama ana osoji aza a Siriya vu Dimaska a tawai adama a na a banka Hadadezeru mogono ma Zoba, da Dawuda wu unai osoji akpan kamanga n ere (22,000) e le.

⁶ Da Dawuda va u zuwai atsura osoji a ni a Siriya vu Dimaska, da aza a Siriya okpoi agbashi a ni, da a kanai ku tawasaka yi n utafu. Vuzav-agudu u tsu neke ta Dawuda ulya'i a ubuta dem u na u banai.

⁷ Da Dawuda u puraj nraga ma azanariya m aza e kelime n Hadadezeru da u bankai a Urushelima.

⁸ Da kpamu u purai iyum i shili n abundai ya aza a Beta m Berotayi vu likuci i tsugono tsu Hadadezeru.

⁹ Ana mogono Toyi ma aza a Hamata u panai arabali a danai Dawuda u lya'a ta osoji a Hadadezeru n kuvon raka,

¹⁰ da u suki kolobo ka ni Joram* u mogono Dawuda adama a na u kyasa yi, da kpamu u cikpai ni adama a na Dawuda u shilika ta n Hadadezeru da kpamu u ciyai ulya'i, Toyi u ya'an ta nannai adama a na ayi Hadadezeru wi ta o kuvon n ayi ayin tutu. Ayi Joram va u tukai ta ucanuku wa azurufa n azanariya kobolo n iyum i shili.

¹¹ Da mogono Dawuda we erengi ucanuku wa u Vuzavagudu raka uteku tsu na u ya'in n azurufa kobolo n azanariya a na u purai a uduniyan u na u lya'i n kuvon.

¹² Uduniyan wa ele da Edom m Mowabu n Amon n aza a Filisitiya, n aza a Ameleki. Da kpamu we erengi ucanuku u na u purai u Hadadezeru kolobo ka Rehobu mogono ma Zoba.

¹³ Da Dawuda u ya'in kula ana u bonoi n ubutau u kuvon, wu unai uma a Edom akpan kupa n kulai (18,000) a kara'a ka mkpadfi.

¹⁴ Da Dawuda u zuwai atsurai osoji a ni a idika i Edom raka. Da aza a Edom okpoi agbashi a ni. Vuzavagudu u nekei Dawuda ulya'i a ubutau u na u banai dem.

*Aza e kelime a ulinga a Dawuda
(1 Ar 18:14-17; 2 Sam 20:23-26)*

* **8:10 8:10** Joram Va a ubutau u yoku e ci deke yi ta Hadoram.

¹⁵ Da Dawuda u lya'i tsugono wa aza a Isaraila raka. Da u ya'in kasingai n ukuna wu usubi a ubuta u uma raka.

¹⁶ Jowabu vuza na e ci deke anaku a ni Zeruya, ayi da kovonshi vo osoji. Johoshafatu kolobo ka Ahiludu wo okpoi kadani ka tsumani.

¹⁷ Zadoku kolobo ka Ahitubu kobolo n Ahimeleki kolobo ka Abiyata ele da anan ganu. Seraya da kadani.

¹⁸ Benaya kolobo ka Jehoyida, ayi da vuza kelime va aza a Keritiya n aza a Peletiya, dada osoji a kindi ku Dawuda. Da olobo a Dawuda tamkpamu okpoi anan ganu.

9

Dawuda u panai asuvayali a Mefiboshetu

¹ Kanna ke te da Dawuda u ya'in keci, u danai, <<Vuza wi ta_lo a kpa'a ku Shawulu vuza na u buwai n wuma, an ma kuya'anka yi kasingai, adama a Janata?>>

² A makya ma nanlo ma kagbashi ka kpa'a ka Shawulu ko yongo ta_lo tana, vuza na e ci deke Ziba. Da e dekei ni u bana a ubuta u Dawuda. Da mogono me ecei ni, <<Avu da Ziba?>>

Da u danai, <<Vuzagbayin, mpa da kagbashi ka nu.>>

³ Da mogono me ecei ni u danai, <<Vuma vi yoku u buwa lo a kpa'a ku Shawulu an ma kuya'anka yi kasingai ka Kashile ba?>>

Da Ziba wu ushuki mogono, <<Kolobo ka Janata ka buwa ta_lo. Ama kakutsumaa ka'a.>>

⁴ Da mogono Dawuda we ecei u danai, <<Te dai wi?>>

Da Ziba wu ushuki u danai, <<Wi ta de a kpa'a ku Makiru kolobo ka Amiyelu, a likuci i Lodeba.>>

⁵ Da Mogono Dawuda ma suki a bana a tawa n ayi de a kpa'a ku Makiru kolobo ka Amiyelu de a likuci i Lodeba.

⁶ Ana Mefiboshetu kolobo ka Janata, matsukaya ma Shawulu u yawai u Dawuda, da u kudangi ali idika u ya'in ikyashi.

Da Dawuda u danai, <<Mefiboshetu.>>

Da wu ushuki, <<Vuzagbayin, wuma u nu u geshe, kagbashi ka nu ka na.>>

⁷ Da Dawuda u danai ni, <<Kata vu pana wovon ba, mi ta a kuya'anka wu kasingai adama esheku a nu Janata. Mi ta o kubonoko wu n idika ya akaya a nu Shawulu raka, kata avu a kaci ka nu vu lya'a ilikulya i va ayin dem.>>

⁸ Da Mefiboshetu u doku u kudangi u kyasai mogono, da u danai, <<Mpa da ya, an va kuneke mu tsugbayin, mpa n la'a ta meshe'e ma na ma kuwaj?>>

⁹ Da Mogono Dawuda u dekei Ziba, kagbashi ka Shawulu, u danai ni, <<N neke ta Mefiboshetu matsukaya ma Shawulu vuzagbayin vu nu ili raka i na yi i kpa'a ku Shawulu.

¹⁰ Ama avu n olobo a nu n agbashi a nu, yi ta a kukana kucimbasu ka muku n Shawulu, kata i tawasaka le n i na i cimbai adama a na a ciya ilikulya'a. Ama Mefiboshetu wi ta a kulya'a ilikulya'a i va ayin tutu.>> Ziba tana wi ta n olobo kupa n a tawun n agbashi kamanga.

¹¹ Da Ziba u danai Mogono, <<Kagbashi ka nu ki ta a kuya'an ili derere uteku tsu na vuzagbayin

mogono ma danai ni u ya'an.>> Da Mefiboshetu u lya'i ilikulya i kpa'a ku Dawuda an muku n mogono.

¹² Mefiboshetu wi ta n kolobo ka na e ci deke kula Mika. Da aza na i idashi a kpa'a ku Ziba raka o okpoi agbashi a Mefiboshetu.

¹³ Mefiboshetu u dasangu ta a Urushelima, u tsu lya'a ta ilikulya'a i ni a kirukpa ku mogono ayin tutu. Ayi ta na kakutsuma ka'a e ene e re dem.

10

Dawuda u lya'i aza a Amon n aza a Siriya n kuvon

(1 Ar 19:1-19)

¹ Ana i lo da mogono Nahashi ma aza a Amon ma_ kuwai, da Hanun kolobo ka_ ni ko okpoi mogono a_una_u ni.

² Da Dawuda u danai, <<Mpa n kuya'anka ta Hanun kolobo ka Nahashi kasingai, tsu na esheku a_ni a ya'ankai mu kasingai.>> Da Dawuda u suki uma adama a na a bana a_kyasa_Hanun adama a ukpa we esheku ni.

Ama ana uma a Dawuda a yawai de a ifika i Amon,

³ da nkoshi m gbara-gbara ma aza a Amon a danai Mogono me le Hanun, <<Avu vu shesheta Dawuda wi ta a kucikpa esheku a_nu, a na u suki aza a ikyashi wa_nu? Dawuda va ugboji u da yi, adama a na u saka ifika ya u yeve utsura u tsu kata_u lya'a tsu n kuvon.>>

⁴ Adama a nannai, da Hanun u remei agbashi a Dawuda adama a na u neke le wono, da u punai

le ntsaka_a apashi e te-te, da u karai ntogu n le e mere-mere a ubon wa atagulu, da u kasukpai_a le a laza.

⁵ Ama o bono a kpa'a ba adama a na a pana ta_a wono kau. Ana a danai Dawuda ukuna u nampa, da u suki a gasa n ele, da a danai mogono ma dana ta, <<I shamgba a likuci i Jeriko ali ayin a na ntsaka_n da_a n topoi, kata_a i yeve i bono a kpa'a.>>

⁶ Ana aza a Amon e yevei okpo ta_a a tsurala n Dawuda kau adama a ili i na a ya'in. Da a banai a dikai osoji a idika i Siriya vu Betu-rehobu n aza a Zoba uma akpan kamanga (20,000), da a dikai kpamu osoji akpan kupa n ere (12,000) a Toba. O doki kpamu m mogono ma Ma'aka kobolo n osoji a ni kakpan ke te (1,000).

⁷ Ana Dawuda u panai nannai, da u suki Jowabu n osoji a ni raka_a a na fudai kuvon,

⁸ Da aza a Amon utai_a da a darai kuya'an kuvon, a gitai_a a utsutsu u likuci, ama ele aza a Siriya vu Zoba n va aza a Rehobu, n aza Toba n aza a Ma'aka tamkpamu a shamgbai ubon u le kau.

⁹ Ana Jowabu we enei kuvon ka ku kanza yi ta_a kelime n kacapa, da u zaghbai ovonshi Isaraila a na fudai kuvon da u zuwai le a shilika_n aza a Siriya.

¹⁰ Aza a na a buwai tamkpamu da u kasukpai_a le e ekiye a Abishayi vuza ni u tono n ele, da u darai le a shilika_n aza a Amon.

¹¹ Da Jowabu u danai Abishayi, <<Da baci vi enei aza a Siriya a lya'i utsura u va, kata_a vu tawa_a vu banka_a mu, ama da baci me enei aza a Amon a lya'i utsura u nu, kata_a n tawa_a m banka_a wu.

¹² Gbamai asuvu, kata_a kpamu ci shilika_a kau adama a uma a tsu n likuci i Kashile ka_a tsu.

Kasukpa Vuza vagudu u ya'an i na i ga'in ni.>>

¹³ Ana Jowabu n osoji a ni a yawai devu adama a na a shilika n osoji a Siriya, da aza a Siriya a sumai.

¹⁴ Ana aza a Amon enei aza a Siriya a suma ta, da ele feu a sumai a kasukpaj Abishayi o bonoi a likuci i le a Raba. Da Jowabu n osoji aza a Isaraila a kasukpaj kuvon n aza a Amon da o bonoi a Urushelima.

¹⁵ Ama a na aza a Siriya enei aza a Isaraila a lya'a le ta n kuvon, da o doku o bolongi kaci ke le.

¹⁶ Da Hadadezeru mogono ma Zoba u suki a bana a tuka n osoji aza a Siriya a na i upashi u kuyene ku Yufiretu. Da a yawai a Helam ekiye a Shobaka kovonshi vo osoji a Hadadezeru.

¹⁷ Ana Dawuda u panai arabali, da u bolongi osoji a Isaraila raka da a pasai Kuyene ku Urudu a kubana a Helam. Da osoji a Siriya fobusoi kaci ke le a shilikai n Dawuda.

¹⁸ Da aza a Siriya a sumai a kasukpaj aza a Isaraila, da Dawuda wu unai osoji aza a Siriya aza ekeke o doku amangatawencindere (700) n aza o doku akpan amangere (40,000). Da kpamu u lapai Shobaku kovonshi vo osoji a Siriya, ali da u kuwai de.

¹⁹ Ana ngono raka n na mi anan taji a Hadadezeru e enei aza a Isaraila a lya'a le ta, da a lansai matana n aza a Isaraila a, da okpoi agbashi e le. Adama a nannai da aza a Siriya a panai wovon u na o kudoku kubank aza a Amon.

11

Dawuda kobolo m Betsheba

¹ Ana kaya ko doku ko bonoi, a ayin a na ngono n tsu uta kuvon, da Dawuda u suki Jowabu n aza e kelime ko osoji a ni kobolo n osoji aza a Isaraila raka, a bana una aza Amon. Da kpamu a kanzai likuci i Raba. Ama da Dawuda u shamgbai a Urushelima.

² Kanna ko yoku n kulivi, Dawuda u dangai a ubuta u kuvuka u ni, da wu utaj a kukaraşa a gadi e kefeku ko tsugono ka ni, da we enei vuka a kusumba a kushiri. Vuka va tana wi ta n tsuloboi kau.

³ Da Dawuda u suki agbashi a ni ece ko vuka vu yayi. Da kabara ka ko bonoi ka danai Dawuda, <<Vuka va kula ku ni ku da Betusheba. Mekere ma Eliyam, vuka vu Uriya vuza vu Hitiya.>>

⁴ Da Dawuda u suki a bana e deke yi, ana u yawai a kpa'a ku mogono ma, da tana mogono ma ma vaki n ayi. Wana dai tana vuka va vu kotso kutakpa rshinda ana we enei kusumbu ku ni, da tana u bonoi a kpa'a.

⁵ Da tana vuka va vu dikai katsuma, da u su'uki n akaka a dana mogono Dawuda, <<Mi ta n katsuma.>>

⁶ Da Dawuda u suki n akaka a dana kovonshi vo osoji a ni, Jowabu, <<Su'uku mu n Uriya vuza vu Hitiya.>> Da Jowabu u suki Uriya u Dawuda.

⁷ Ana Uriya u yawai, da Dawuda we ecei ni ko Jowabu n osoji a ni i ta de m matana, n uteku tsu na kuvon ka ki de.

⁸ Da Dawuda u danai ni, <<Bana vu uvuka bi'i kenu a kpa'a ku nu.>> Ana Uriya wu utaj e kefeku ko mogono ka, da mogono ma zuwai o tonoi ni n ili i kulya'a.

⁹ Ama Uriya u bana a kpa'a ku ni ba, da wa asai

lo a_utsutsu u kefeku ko mogono kobolo n agbashi
a vuzagbayin vi ni.

¹⁰ Ana a danai Dawuda Uriya va u wu asa a
kpa'a ba, da u deke ni we ecei ni, <<Yidaj i zuwai
da vu kpa_daj kubana a kpa'a? Avu na vi ishi vi
ya'in nwalu?>>

¹¹ Da Uriya u danai mogono Dawuda, <<Akpati
vu uzuwakpani, n osoji a Isaraila n Yahuda i ta_
de a apam. Vuza vu kelime vu va_ Jowabu n aza
a gbagba'in osoji i ta_ de e keteshe. Nini dai n
kubana a kpa'a ku va_n lya'a n so'o kąta_kpamu n
vaku n vuka vu va? N kucuna ta_mpa ma kuya'an
ili i nanlo ba.>>

¹² Da Dawuda u danai Uriya, <<Doku vu asa
na anana, kąta_mkpa n yeve n dana wu vu wala
vu bono de.>> Da Uriya u doku wa asai lo a
Urushelima.

¹³ Ana kayin ka asai da Dawuda u dekei ni u
tawą u lya'a ilikulya'a, da kpamu u zuwai ni u so'i
mara_ali ma makai ni. Ama n nannai dem Uriya u
bana wa asa a kpa'a ku ni kayin ka nanlo ba, da u
vaki a kajiba wa asai e kefeku ko mogono kobolo
n agbashi a vuzagbayin vi ni.

¹⁴ Ana kayin ka asai n usana, da Dawuda u
danai katagarda ka akaka da u nekei Uriya u
banka Jowabu.

¹⁵ Punu akaka a u dana ta_ Jowabu, <<Banka
Uriya kelime a ubutę u na vishili vu la'i n
usudukpi, kąta_i bono n kacapa_i kašukpa_a una
yi.>>

¹⁶ Ana Jowabu u yawai n vishili ḍevu n likuci
ya, da u zuwai Uriya u shamgba a ubutę u na u
yevei osoji aza a Amon a na fudai kuvon i.

17 Ana osoji a likuci a utai a shilikaj n Jowabu, da a unai osoji a Dawuda o yoku. Kobolo n Uriya vuza vu Hitiya feu punu.

18 Da Jowabu u suki n akaka a bana a dana Dawuda tsu na kuvon ka ki a nwalu.

19 Da Jowabu u danai vuza vu usuki va, <<Dana mogono Dawuda uteku tsu na kuvon ki a nwalu raka.

20 Da baci vu enei mogono ma ya'in wupa ali da we ecei nu, <Yidai i zuwai ali da i yawai devu n likuci ya n vishili? Afa i yeve a na a kufuda kutawa da n aya'a n tsu nshilya ba?

21 I ciba n ili i na i ciyai Abimeleki maku ma Jerubeshetu ba? Na de a Tebezu vuka da vu taduki kutali a mashilya ma likuci ma, da tana ku varai ni a kaci da u kuwai lo. Adama a yidai i banai devu m mashilya ma likuci ma?> Dawuda mogono we ece wu baci nannai, kata vu dana yi, <Kagbashi ka nu Uriya vuza vu Hitiya feu u kuwata,>>

22 Da tana vuza vu usuki va u banai u danai Dawuda ili i na Jowabu u danai ni raka.

23 Da vuza vu suki va u danai Dawuda, <<Irala i tsu yi utaq adama a na a shilika n atsu e keteshe, da tana tsu lokoi le a kubana a utsutsu u likuci.

24 Da aza a vishili e le a na i a kuya'an vishili nu njiki, a taki aya'a n tsu mashilya da a unai osoji a nu o yoku. Ali kagbashi ka nu Uriya feu u kuwai.>>

25 Da Dawuda u danai vuza vu suki va, <<Bono de vu dana Jowabu kadanshi ka nampa ka, <Kata u namgba katsuma adama a kakuna ka nampa

ba, adama a na kotokobi ka tsu zagba vuza na wa kuna ba. Dana yi u lulukpa_{kata} kpamu u doku utsura ali u langasa_i da raka_{raka}.> Dokushi nannai.>>

²⁶ Ana vuka vu Uriya Betsheba u panai vali vu ni vu kuwa_{ta}, da u ya'in kpalu adama a vali vu ni.

²⁷ Ana ayin a kpalu a lazai, da Dawuda u suki a_{tuka} yi m Betsheba va a kpa'a ku ni, da wo okpoi vuka vu ni ali da tana u matsakai ni maku mo kolobo. Ama Vuzavagudu u pana uyo'o n ili i na Dawuda u ya'in va ba.

12

Natan u barang_i Dawuda

¹ Vuzavagudu u suki Natan keneki a kubana u Dawuda. Ana u yawai, da u danai ni, <<Uma ere o yoku i ta_o kuyongo a likuci i yoku, vuza te a_{katsuma} ke le wi ta_n uciyi vuza te kpamu vuza yali da.

² Vuza vu uciyi va wi ta_n ushiga wu nkyon n wu nradika n wa anaka n abundai.

³ Ama vuza yali va wi n ili ba, maku ma mashan mo mokyon ma'a koci ma na u tsulai. Da u banai ma'a ali mo gbonguroi a kpa'a ku ni kobolo m muku n ni. U tsu lya'a ta_a ilikulya'a kobolo n ayi, u tsu so'o ta_a mini o moko'o me te n ayi, kpamu u tsu lata ta_a nkuta_n ni. Wo okpoi an maku me mekere ma umaci ma_n ni.

⁴ Da kanna ke te vuza vu uciyi va u ya'in komoci, ama u ciga ku utaka_a malala me te ko kanaka asuvu a ushiga u ni u kidaka komoci ka

ba. Ama da u kucikpa u kidakai komoci ka ni mokyon ma vuza vu yali va.>>

5 Da Dawuda u namgbai kadu kau adama a ili i na vuza vu uciyi va u ya'in, da u danai kene ki Natan, <<N kucuna ta n Vuzavagudu vu na wi n wuma, vuma vu na u ya'in ili i nampa ya u yawa ta una yi.

6 Mayun da u tsupa vuza yali va mashan mo mokyon ma ali kunashi, adama a unambi wa asuvayali a na u ya'ankai vuza yali va.>>

7 Da Natan u danai Dawuda, <<Avu da vuma va! Ili i na Vuzavagudu Kashile ki Isaraila u danai dada, <Mpa da n erengi nu vu okpo mogono mi Isaraila, da kpamu mi isai nu ekiye a Shawulu.

8 Da n nekei nu tsugono tsu Shawulu tsa kobolo n amaci a ni dem. Da kpamu n zuwai nu vo okpo mogono ma aza a Isaraila n Yahuda. Ishi baci vu dana mu ta ili i nanlo i yawa wu ba, mishi o kudoku wu i na i la'i i nanlo.

9 Yidaj i zuwai da vu goyoi kadanshi ka Vuzavagudu ali da vu ya'in ili i gbani-gbani i nampa a ashi a ni? Vu una ta Uriya vuma vu Hitiya n kotokobi ka aza a Amon, da vu dikai vuka vu ni.

10 Adama a nannai, a tsukaya dem a kunamba vuza na u kubana ukpa u kotokobi a kpa'a ku nu ba, adama a na vu goyo mu ta ali da vu dikai vuka vu Uriya vuza vu Hitiya da wo okpoi vuka vu nu.>

11 Ili i na Vuzavagudu u danai i danna, <Mi ta kutuka wu n kawuya a kpa'a ku nu. Katan dika amaci a nu n neke vuza na yi a idashi dedevu, katan kpamu u vaku n amaci a nu n kanne keteshe.

¹² Avu vu ya'an tai da u sokongi, ama mpa mi taa kuzuwa a ya'anka vuka vu nu aashi aza a Isaraila raka.> >>

¹³ Da Dawuda u danai Natan, <<N ya'anka taa Vuzavagudu unushi.>>

Da Natan wu ushuki, <<Vuzavagudu u cinuk-paka wu tan unushi u nu. Vi akukuwaba.

¹⁴ Ama adama a ili i na vu ya'in, i zuwa tairala i Vuzavagudu i lukanasai kula ku ni. Maku ma na a kumatsaka wu va mi taa kukuwa.>>

¹⁵ Da Natan u bonoi a kpa'a ku ni. Da Vuzavagudu u zuwakai maku ma na vuka vu Uriya vu matsakai Dawuda va mbala, da tana maku ma ma vaki mbala.

¹⁶ Da Dawuda u folonoi Kashile adama a na u potsokpo maku ma. Da u kanai una u lya'a ili ba da u uwai asuvu akunu ku ni da u vaki a ifika kayin kabula.

¹⁷ Da nkoshi m gbara-gbara m kpa'a ku Dawuda n yawai sevu n ayi adama a na n dangusa yi a ifika ya, ama da u iwain, ali da kpamu u iwain kulya'a likulya n e le.

¹⁸ A kanna ke cindere da maku ma ma kuwai. Da agbashi a Dawuda a panai wovon u kudana yi maku ma ma kuwa ta. Adama a na e sheshe ta, a danai, <<Ayin a na maku ma mi n wuma tsu ya'ankai ni kadanshi ama u kebece tsu ukuna ba, nini dai tsa kudana yi maku ma ma kuwa ta? Wi ta a kufuda kuya'anka kaci ka ni muna.>>

¹⁹ Ana Dawuda we enei agbashi a ni a kuya'ankpanai kadanshi atsuvu, da Dawuda u yevei a na maku ma ma kuwa ta. Da wu ecei

agbashi a ni, <<Maku ma ma₁ kuwa₂ ta?>> Da a₁ ushuki, <<E, u kuwa₁ ta.>>

²⁰ Da Dawuda u dāngai a idika ya u sumbai u sukuyai mani'in, da u saba'i ucanuku. Da u banai a kpa'a ku Vuzavagudu u cikpai ni. Da u bonoi a kpa'a ku ni, u danai e neke yi ilikulya'a, da u lya'i.

²¹ Da nkoshi m gbara-gbara me ecei ni, a danai, <<Yidai i zuwai da vi ya'in ili tsu nampa? Vu kana₁ ta₂ una₃ ali da kpamu vu shikai a makyan ma na maku ma₁ nu ma mi n wuma, ama ana maku ma ma₁ kuwai₂, vu dāngai ta₃ ali da kpamu vu lya'i ilikulya'a.>>

²² Da u danai, <<Ana maku ma mi n wuma, n kana₁ ta₂ una₃ da kpamu n shikai. Nsheshe ta, <Yayi u yevei? U ga'an ba Vuzavagudu wi ta₁ a kupana asuvayali a va₂ ali u kaṣukpa₃ maku ma n wuma.>>

²³ Ama gogo na u kuwa₁ ta₂. Yidai i kuzuwa mu n kana₁ una₂ u va? Mi ta₁ o kubonoko yi n wuma kpamu? Mpa da n kubana wa₂ ni, ama ayi wi o kubono a va₁ ba.>>

²⁴ Da Dawuda u nekei vuka vu ni Betsheba kadanshi, da u doku vaki n vuka vu ni Betsheba, da u ya'in kātsuma. Da u matsai maku mo kolobo, da u nekei ni kula Sulemanu. Da Vuzavagudu u cigai maku mo kolobo ma,

²⁵ da Vuzavagudu u suki n akaka a₁ una₂ u Natan u ne'e maku ma kula Jedidiya*, adama a na u ciga yi ta.

*Dawuda u lya'i Raba n kuvon
(1 Ar 20:1-3)*

* 12:25 12:25 Jedidiya Dada vuza vu na Vuzavagudu u cigai.

²⁶ Ayin a na i lo da Jowabu u bankai Raba Likuci i gbayin i Amuno n kuvon, ubuta u na mogono me le mi, da a dikai tsugbayin tsu likuci tsa.

²⁷ Da Jowabu u su'uki Dawuda n akaka, u danai, <<N shilika_{ta} n likuci i Raba da mi isai ubuta u na a_{ci} ciya_{mini}.

²⁸ Da u danai, bolongu osoji a_{nu} i banka likuci ya n kuvon, vu isa i da. Da baci ba, mi ta a kisa i da n kaci ka va, kata_e dekushe i da n kula ku va.>>

²⁹ Dada Dawuda u bolungi osoji a_{ni} raka da a bankai likuci i Raba n kuvon ali da a lya'i likuci ya.

³⁰ Da Dawuda u zuwai o fodoi makun mo tsugono a kaci ko mogono me le, da a kapaka yi ni ma'a a kaci. Amiki a makun ma azanariya ma a yawa ta amiki kilo kamangankupa n a tawun, makun mo tsugono ma mi ta n tsuzogu tsa atali o tsuloboi upadi. Da tana Dawuda u purai_u canuku wa_{abundai} a suvu a likuci ya.

³¹ Da Dawuda u zuwai aza a likuci a uta raka vu le, u zuwai le a ya'an kuvon n ugangafu, n arigida, n ogovu. Da kpamu u zuwai le a ya'an iputa. Da Dawuda u ya'ankai likuci ya aza a Amuno i na i buwai nannai raka. Da ayi kobolo n osoji a_{n*i*} raka a kpatalai o kubono a Urushelima.

13

Amunon n Tamaru

¹ Abusalom maku ma Dawuda wi ta n taku vu na wi n tsuloboi vuza na e ci deke Tamaru, da Amunon maku ma Dawuda ma kanai kuciga Tamaru va.

² Da Amunon u ucigi ni gbani-gbani ali u kanai mbalà adama taku vu ni Tamaru, we ne ta adanshi wi a kuciya kuya'an tsugbani n ayi ba, adama a na ayi Tamaru va kàta u yeve mavaliba.

³ Ama Amunon va wi ta_n kaja'a kà ni vuza kula Jonadabu maku ma Shimeya toku vu Dawuda. Jonadabu va wi ta_n ugboji kau.

⁴ Da we ecei Amunon u danai, <<Yidaj i zuwai usana lakam vu yongo kàtsuma unamgbi? Avu maku mo mogono ma ba? Dana mu.>>

Da Amunon wu ushuki, u danai, <<Mi ta_a ku-ciga Tamaru taku vu mokoshi ma va_Abusalom.>>

⁵ Da Jonadabu u danai ni, <<Bana vu vaku kata vu dana vu pana uyo'o wi ikyamba i nu ba. Da baci esheku a nu a tawaj ku ene wu, kàta vu danai, <Ya'an taku vu va_Tamaru u tawa_u ne'eshe mu ilikulya'a. Kàta kpamu u tawa_u ya'anka mu ilikulya'a ya a ashì a va, ali n lya'a i na u ya'in n ekiye a ni.> >>

⁶ Da Amunon u vaki a danshi uga'in ba. Ana mogono Dawuda u tawaj kene yi, da Amunon u danai mogono ma, <<Mi ta_ufolu u nu danaka mu taku vu va_Tamaru u tawa_. Mi ta_a kuciga u ya'anka mu emeshe mpa e kene kàta u ne'eshe mu.>>

⁷ Da Dawuda u suki a kpa'a a dana Tamaru, <<Bana a kpa'a ku taku vu nu Amunon vu ya'anka yi ilikulya'a.>>

⁸ Da Tamaru u banai a kpa'a ku taku vu ni Amunon, a ubutà_u na wi iva'in. Da u kenuki kiya da u zubuki, da u ya'ankai ni emeshe ayi e kene.

⁹ Da u dikai kapara da u kenuku ni emeshe a, ama da u iwain kulya'a. Da Amunon u danai aza kuya'anka yi ulinga a_q uta_q raka, da raka_q vu le a_q utai.

¹⁰ Da Amunon u danai Tamaru, <<Tuka_q mu n ilikulya'a a_q kunu ki iva'in ku va_q. Kata_q vu ne'eshe mu n kukiye ku nu n lya'a.>> Da Tamaru u dikai emeshe a na u ya'in va da u banai n a da a_q kunu ki iva'in ku taku vu ni Amunon.

¹¹ Ama ana u yawai devu n ayi adama a na u ne'eshe yi, da u kana_qi ni u danai, <<Taku vu va_q, ta_qwā vu vaku nu mpa.>>

¹² Da wu ushuki ni u danai, <<A'a, taku vu va_q! Nannai va wi a kuya'an ba, kata_q kpamu vu zuwa mu n ya'an nannai n utsura ba. Adama a na a ci ya'an nannai a Isaraila ba, kata_q vu ya'an ili i gbani-gbani i wono i nanlo ba.

¹³ N ya'an ba ci nannai, tedai n ku'uwa adama o wono? Avu feu i ta_q o kubonoko wu vuza gbani-gbani a_q katsuma_q ka aza a Isaraila. Ama gogo na mi ta_q ufolu u nu ya'an kadanshi m mogono, wi a_q kusank_q mu ku olo wu ba.>>

¹⁴ Ama Amunon u panaka yi ba. Ana wo okpoi u la'a yi ta_q utsura, da u lya'i ni utsura u ya'in tsugbani n ayi.

¹⁵ Da Amunon u iwain Tamaru kau, ali da u la'i tsu na wi ishi a kuciga yi. Da Amunon u danai ni, <<Danga_q vu wala.>>

¹⁶ Da Tamaru u danai ni, <<A'a_q taku vu va_q, kuloko ku na vi a kuciga kuloko mu na wi ta_q a kula'a ili i na vu ya'ankai mu de n gbani-gbani.>>

Ama Amuno u panaka yi ba.

¹⁷ Da u dekeshei maku mu ulinga m̄ ni u danai ni, <<Utuka vu ka vu nampa va pulai, k̄ta vu bayangu utsutsu wa.>>

¹⁸ Da maku mu ulinga m̄ ni mu utukai ni pulai da u bayangi utsutsu wa. Tamaru va tana wi ta u uki m motogu me ekiye a ugadi, adama a na ta nkere m kpa'a ku mogono, aza a na k̄ta e yevei ali ba a tsu uka.

¹⁹ Da Tamaru u tsungi kokomo a kaci k̄ ni adama o wono, da kpamu u kanai motogu m̄ ni u karai. Da u kiyangi ekiye a ni a kaci u walai n u lapasai una.

²⁰ Ana taku vu ni Abusalom we enei ni da we ecei ni u danai, <<Amuno taku vu nu da u vaki n avu? Gogo na pada bini taku vu va k̄ta vu dana vuza ba. K̄ta kpamu wo okpo wu ili i yoku ba, taku vu nu da feu, k̄ta vu kasukpa i da i langasa wu k̄du k̄u ba.>> Da Tamaru u dasangi a kpa'a ku taku vu ni Abusalom ende'en.

²¹ Ana mogono Dawuda u panai ukuna wa raka, da k̄du k̄ ni k̄ namgbai k̄u.

²² Ama Abusalom u kebece Amuno kakuna ba, u iwan ta Amuno adama a na u langasa ta taku vu ni Tamaru.

Abusalom wu unai Amuno

²³ Ana aya ere a lazai, da Abusalom u danai a puna nlala n ni cileme de a Ba'alu Hazo likuci i na yi devu n likuci i Ifirayimu. Da Abusalom u banuki olobo o ngono raka,

²⁴ Da Abusalom u banai u mogono u danai ni, <<Wuma u nu u geshe, aza a na a kupuna ka mu cileme tsu nlala tsa a tawa ta kuya'anka mu

ulinga. Ko vi ta_a_kutawa_kobolo n abara a_nu ci ya'an ka^gdiva_ka kobolo?>>

²⁵ Da mogono ma danai Abusalom, <<A'a_maku ma_ va, tsa kubana raka_vu tsu ba, ci ta_a kuya'an abundai.>> Da Abusalom u gutsai ni, ama u iwain kubana da u zuwakai ni una^singai.

²⁶ Da Abusalom u danai, <<Vi baci a kubana ba, sai vu kasukpa Amuno vuza va_u bana kobolo n atsu.>>

Da mogono me ecei ni, <<Yidai i zuwai da vi a kuciga u bana kobolo n ada?>>

²⁷ Da Abusalom u gutsai ni, ali da wu ushuki Amuno u bana kobolo n ayi n olobo a_ni a na a buwai, da a banai raka_n ayi.

²⁸ Da Abusalom u danai agbashi a ni, <<Zukai, a makan ma na baci ye enei Amuno mara_ma makai ni, da baci i panai n danai da, unai ni, kata_yu una yi, i pana wovon ba. Mpa da vuza na n danai da_i ya'an. Tsurukpai kata_i gbama asuvu.>>

²⁹ Da agbashi a Abusalom a unai Amuno uteku tsu na Abusalom u danai le a ya'an. Da olobo o mogono a na a buwai raka_a_dangai, a kumbai mkparagi n le a sumai.

³⁰ Ele a uye o kubono, da kadanshi ka yawai u Dawuda a danai ni, <<Abusalom wu una ta_olobo o mogono raka, babu vuza na u buwai n wuma.>>

³¹ Da mogono Dawuda u dangai u karai motogu ma_ni da u vaki a idika adama a unamgbukatsuma. Da kpamu agbashi a ni a na i kashani n ayi raka_vu le feu a karai ntogu n le.

³² Ama da Jonadabu maku ma Shimeya, toku vu Dawuda, u danai, <<Vuzagbayin, kata_vu sheshe

a una ta_olobo a_o nu raka_o ba, Amuno da koci a unai. Abusalom va u fo_{bu}so ta_o ka nampa ka, ali a kanna ka na Amuno u ya'in tsugbani n taku vu ni Tamaru.

³³ Vuzagbayin mogono kata_o vu dana a una ta_olobo a_o nu raka_o ba, Amuno da koci u kuwai.>>

³⁴ Da Abusalom u sumai.

Da vuza kindi u dangushi a_{sh}i a_{ni} da we enei uma n_abundai a_{kutawa}n ubon u d_akai u kusan.

³⁵ Da Jonadabu u danai mogono, <<Lana, olobo a_o nu a_{da} lo o kubono uteku tsu na n danai nu>>

³⁶ Ayi o kukotso kuya'an kadanshi, da olobo o mogono a yawai, da a_{kanai} mashi. Da Dawuda kobolo n agbashi a_{ni} raka_o shikai kau.

³⁷ Da Abusalom u sumai a kubana u Talamayi maku ma Amihudu, mogono ma Geshuru. Da Dawuda u namgbai katsuma kanna n kayin adama a ukpa_o u maku m_a ni Amunon.

³⁸ Ana Abusalom u sumai a kubana a Geshuru, u yongoi de ali aya_o a tatsu.

³⁹ Ana mogono Dawuda ma cinukpai n ukpa_o u maku m_a ni Amuno, da u_{kanai} mazanga_o ma na we ene Abusalom.

14

Abusalom u bonoi a Urushelima

¹ Jowabu vuza na e ci deke anak_o a_{ni} Zeruya u yevei an ka_{du} ko mogono Dawuda ko bonoi u Abusalom.

² Da Jowabu u suki a dikaka yi vuka vu ugboji de a_{likuci} i Tekowa. Ana u yawai da Jowabu u danai vuka va. <<Ya'an adanshi vi ta_o a unamgbukatsuma, vu uka akashi a kpalu, kata_o kpamu vu sukuya_o mani'in ba. Ya'an adanshi vi

geshe ta de a unamgbukatsuma tsu vuza na vuza u kuwai ni.

³ Kata vu bana a ubuta u mogono vu ya'an kadanshi tsu nampa.>> Da Jowabu u danai vuka va ili i na wa kudana mogono ma.

⁴ Ana vuka va aza a Tekowa u yawai a ubuta u mogono, da u vaki makpaba a idika da u danai, <<Wuma u nu u geshe mogono, banka mu!>>

⁵ Da mogono me ecei ni u danai, <<Yidai mbala n nu?>>

Da wu ushuki, <<Mpa kagapa ka'a, vali vu va vu kuwata,

⁶ Mpa kagbashi ka nu mi ta m muku mo olobo n re, da a ya'in vishili de a kashina, babu vuza lo vu na we pece le. Da vuza te wu unai vuza ni.

⁷ Gogo na nahannai, aza ava atawa ta adama a na n neke le vuza na wu unai vuza ni va, adama a na una yi feu auna vuza ni na wu unai, ama a ya'an baci nannai mi ta a ku namba maku ma na ma ku lya'a ili yi ukani i vali vu va. Maku ma va ma dada mu koci ili i na mi a kinda, una yi baci i ta a ku kasukpa mu babu ili. Kata kpamu kula ku vali vu vaku puwanka aduniyan a nampa.>>

⁸ Da Mogono ma danai vuka va, <<Bono a kpa'a kunu, mi ta e kuneke kadanshi adama ukuna u nu wa.>>

⁹ Da vuka vuza vu Tekowa va u doku u danai, <<Vuzagbayin vu vamogono, ya'an unushi u nampa wu okpo a kaci ka vakobolo m kpa'a ke esheku a va. Ya'an mogono n kakuba ko tsugono tsu nu tsu okpo babu unushi.>>

¹⁰ Da mogono ma danai ni, <<Vuza yoku u kebece wu baci ukuna, kata vu tukai na a va, wi

o kudoku ko'uso wu ba.>>

¹¹ Da u danai, <<Ya'an mogono ma kucina n Vuzavagudu Ka_{shile} k_a_nu, k_a_{ta}_vu k_asukpa_a aza a na a kuciga kutsupa kutan a ya'an munuka ba adama a na una maku m_a_v_a_ba.>>

Da mogono ma danai vuka va, <<N kucuna ta_n Vuzavagudu vu wuma n danai ko k_anji k_a_ni ke te ki o kutodo k_ayikpa_a i_{fika} ba.>>

¹² Da vuka va vu doku vu danai, <<Mi t_a ufolu u nu vuzagbayin, ya'an n doku n dansa koyoku ke nu.>>

Da mogono m_a ushuki ma danai, <<Dansa.>>

¹³ Da vuka va vu danai, <<Yidai i zuwai da vu ya'ankai uma a Ka_{shile} kusheshe k_u gbani-gbani tsu nampa? Adama a kadanshi ka na k_autaj una u nu mogono, vu kidaka t_akaci k_anu afada a na vu kpa_{dai} k_uk_asukpa_a maku m_anu ma na o lokoi mo bono a kpa'a.

¹⁴ Mayun da rak_a vu tsu tsu kuwa, Adama a na ci t_a uteku tsu mini ma na a vamai a i_{fika}, ma na babu vuza na wa kufuda kupura_a ma'a. Ama Kashile ka tsu fika wuma u vuza nannai bini ba. Adama a nannai u tsu la_{nsa} t_a uye u na aza a na a sumai o bono.

¹⁵ Wuma u nu u geshe mogono, gogo na n t_aw_a ta_t kudana wu ka nampa, adama a na uma a zuwa mu t_am panai wovon. Da mpa kagbashi k_anu n sheshei n danai, <Mi t_aa kuya'an kadanshi m mogono, yoku ba wi t_aa kuya'an ili i na kagbashi k_anu ko folonoi.

¹⁶ U ga'an ba mogono mi t_aa kushuku ku isa kagbashi k_ani a ekiye a vuza a na wi a kuciga ku una tsu mpa n maku m_av_a, k_a_{ta}feu e pece tsu n ili yi uk_ani i na Ka_{shile} ke nekei tsu.>

¹⁷ Vuzagbayin, n sheshe t̄_n danai, <Kadanshi ko mogono ma_ va_ ki t̄_ zuwa kā̄su kā_ va_ ka_ dašā̄ngu, adama a na wi t̄_ tsu kalingata kā_ Kashile, u tsu pece t̄_ kasingai n kagbanigbani.> Ya'an Vuzavagudu Kashile kā_ nu ko yongo n avu.>>

¹⁸ Da mogono ma danai vuka va,<<Kaṭa_ vu sokongu mu ko i te a_ kā̄tsuma_ ki ili i na mi a ku ece wu ba.>>

Da vuka va vu danai, <<Vuzagbayin mogono ya'an keci ku nu.>>

¹⁹ Da mogono me ecei ni, <<Jowabu wi t̄_ punu n kukiye a_ kā̄tsuma_ ka kadanshi ka nampa ko?>>

Da vuka vu ushuki, <<Wuma u nu u geshe, vuzagbayin va_ mogono, babu vuza na wa kuk-patala u gula_ ko u singai a_ kā̄tsuma_ ke keci kana vu ya'in. Kagbashi kā_ nu Jowabu da u danai mu n ya'an ka wu keci ka rā̄ka, ayi da kpamu vuza na u danai mu ili i na ma kudansa.

²⁰ Kagbashi kā_ nu Jowabu va u ya'an t̄_ nannai, adama a na u saba'a ukuna u na wi an nwalu gogo na. Vuzagbayin vu va_ wi t̄_ n kuyeve tsa alingata a_ Kashile, u yeve t̄_ i na yi punu a iofika ya.>>

²¹ Da mogono ma danai Jowabu, <<U ga'an t̄_ mi t̄_ a kuya'an i da. Bana vu bono n kolobo ka Abusalom.>>

²² Da Jowabu u kudā̄ngi u lya'akai ni kayala, da u zuwakai mogono unasingai. Jowabu u danai, <<Anana n ciya_ t̄_ mapasa ma singai wa_ nu, vuzagbayin vu va_ mogono, adama a na vu ushuku t̄_ n ufolu u va_.>>

²³ Da Jowabu u banai a_ likuci i Geshuru u bonoi n Abusalom a Urushelima.

²⁴ Da mogono ma danai, <<Danai ni u wala o kubono a kpa'a ku ni, k̄tau t̄wawāvāba.>> Da Abusalom u d̄sāngi kpa'a ku ni, u bana auba u mogono ba.

²⁵ A k̄tsumā ka aza a Isaraila rakababu vuza na i a kucikpa tsuloboi tsu Abusalom. Ili i na i cfikai a kaci ali a kubana e ene ani wi n u'iwin u Kashile ba.

²⁶ A kayadem u tsu puna takanji k̄a ni adama a na ka ci ya'an yi taamiki. U puna baci k̄tau gisanku ka'a, amiki akanji ka a ci yawa takilo vu re.

²⁷ A matsaka taAbusalom muku mo olobo n tatsu n mekere me te, kula kuni ku da Tamaru. Mekere ma tana mi tan tsuloboi.

²⁸ Abusalom u dasāngi a Urushelima ayae re tana we ne o mogono ba.

²⁹ Da Abusalom u suki e dekusheke yi Jowabu adama a na u suku yi u mogono, ama da Jowabu u iwain kubana. Da u doki u suki ire, ama da u iwain kubana.

³⁰ Da u danai agbashi ani, <<Banai, a kashina ka Jowabu ka na ki devu n k̄va, ka na ki m bali. I songu ka'a.>> Da agbashi a Abusalom a banai o songi ka'a.

³¹ Da Jowabu u banai a kpa'a ku Abusalom we ecei ni, <<Yidaj i zuwai da vu suki agbashi anu a bana o songi kashina k̄va?>>

³² Da Abusalom wu ushuki u danai ni, <<Vu iwan takutawāa makyan ma na n dekushi nu. Mi ishi n ciga kusuku vu bana vu eceke mu mogono ili i na i zuwai da u danai mu n kasukpāGeshuru m bono. Mpa n la'a tan kuciga n d̄sāngu de.

Gogo na n ciga ta₁ tsu gasa a₂shi m mogono, n ya'₁anka yi baci unushi, ya'₂an wu una mu.>>

³³ Da Jowabu u banai u danai mogono ili i na Abusalom u danai, da mogono ma₁ u suki e dekushe Abusalom da u banai. Ana u yawai da u vaki a idika u lya'i kayala e kelime ko mogono. Da mogono mo obongi Abusalom va.

15

Abusalom u ya'ankai Dawuda ugbamiwasuvu.

¹ Ana ka nanlo ka lazai, da Abusalom u ciyakai kaci k₁ni keke vo odoku, kobolo n odoku, n uma amangerenkupa aza a na a kuwala kelime k₂ni.

² Abusalom u tsu d₁anga ta₂n kpasani u shamgba devu uye u na u banai a utsutsu u likuci. Da baci vuza u tawai n kakuna u mogono adama afada, Abusalom u tsu deke yi ta₁ we ece yi, <<Avu a₂likuci i ne i dai vu utai?>> Da baci vuma va wu ushuki u danai, <<Vuzagbayin mu uta₁ ta₂ a₃likuci i te a₄katsuma₅ ka kumaci ka aza a Isaraila.>>

³ Abusalom wi ta₁a ku dana yi, <<Lana, kadan-shi k₂nu ki ta₃n uga'in n kamayun, ama mogono mi n vuza na wa ku panaka wu ba.>>

⁴ Abusalom u tsu dana ta₁ kpamu, <<Ishi baci a dana mpa da kaya'inkafada ka idika ka, mi ta₁a kuya'anka vuma dem vu na u tawai wa₂ va₃ n kadanshi, afada a mayun.>>

⁵ Da baci vuza yoku u tawai devu n Abusalom da u kudangi kukyasa₁ yi, u tsu kanai ta₂ kukiye kata₃ u dangusai₄ wo obongi yi.

⁶ Da Abusalom u kanai kuya'anka aza a Isaraila nannai aza a na a banai u Dawuda adama a na u

ya'anka le afada, ta u kanaɪ ku saba'a aðu aza a Isaraila nannai.

⁷ Ana ayaa nashi a lazai, da Abusalom u danai Mogono, <<Mi ta ufolu u nu kaṣukpa mu m bana a Heburon adama a na n shatangu akucina a na n ya'in n Vuzavagudu.

⁸ Adama a na kagbashi ka nu ka ya'an ta akucina a makyān ma na wi a Geshuru vu Siriya, u danai, <Da baci Vuzavagudu u bonokoi mu a Urushelima kpamu, mi ta a kugandaka yi de a Heburon.> >>

⁹ Da mogono ma danai ni, <<Wala m matana,>> Da u lazai a kubana a Heburon.

¹⁰ Ama Abusalom va u suku ta de aza a usuki n akaka usokongi a ubuta u kumaci ka aza a Isaraila raka, u danai, <<Da baci i panai ciliki tsu kavana, kata i sala, <Abusalom da mogono wi ta de a Heburon.> >>

¹¹ Ana Abusalom wu utai a Urushelima a kubana a Heburon, uma a amangatawenre (200) a da o tono ni. U banuki le o soki ni usokongi ta na e yeve kusheshe ku ni ba.

¹² A makyān ma na Abusalom wi a kuya'an kune'en kalyuka ka, da kpamu u suki e dekusheke yi Ahitofelu vuza vu Gilo, vuza vo odoki vu mogono Dawuda. Kabundai ka uma ka na ka gbabai kaci n Abusalom aza a na i ufobushi adama a na a ya'an vishili n Dawuda a yimkpai n kabundai.

Dawuda u sumai a Urushelima

¹³ Da vuza vu usuki u tawai u dana yi Dawuda, <<Aðu a uma a Isaraila raka o bono ta u Abusalom.>>

¹⁴ Da Dawuda u danai agbashi a ni a na i kobolon n ayi raka a Urushelima, <<Dangai, Tsu sumai, nannai da baci ba Abusalom wi ta a ku una tsu raka. Tsu sumai gogo na, kata Abusalom u cina tsu ali wu una tsu kobolo n uma a likuci n kotokobi ba.>>

¹⁵ Da agbashi o mogono a ushuki ni, <<Wuma u nu u geshe, ili i na baci mogono me enei i ga'an ta, ci ta a kuya'an.>>

¹⁶ Da Mogono ma utai n aza a kpa'a a ni kobolo n agbashi a ni. Da mogono ma kasukpai amaci kupa a gbani a ni adama a na a lana ka yi kpa'a.

¹⁷ Ana mogono kobolo uma a ni raka a utai adama a na a laza a kasukpa likuci ya, da a shamgbai a kpa'a ku ukocishi.

¹⁸ Da uma a ni raka a lazai kelime ka ni, a katsuma ka uma a nanlo osoji aza a na a tsu inda mogono i ta punu, kobolo n osoji ali amangatawantali (600) aza a o tonoi ni a Gatu. Raka vu le a lazai e kelime ko Mogono.

¹⁹ Da mogono ma danai Itayi vuma vu Gatu, <<Yidai i zuwai da avu feu vi na o kutono tsu? Kpatala vu bono vu shamgba n Mogono ma savu Abusalom. Avu komoci ka'a, vuza na o lokoi a idika i nu.

²⁰ Nayin na da vu tawai. Ninidai n kuzuwa wu vu gitakara natsu anana, mpa n yeve bil'i ubutau na maku bana ba? Kpatala, avu n uma a nu raka. Ya'an Vuzavagudu u ya'anka wu kasingai ka ni, kata kpamu u yotsongu ucigi u gbayin u ni.>>

²¹ Ama da Itayi wu ushuki Mogono ma, <<N kucuna ta n Vuzavagudu vu na wi n wuma, n

wuma u mogono, ubuta u na baci de dem i banai, ko tsu kuwa ko tana tsu ya'an wuma, mpa kagbashi ka nu mi tao kutono wu.>>

²² Da Dawuda u danai Itayi, <<Wala kelime.>> Da Itayi vuza vu Gatu u walai kelime n uma a ni kobolo n muku n kenke'en n na mi kobolo n ayi.

²³ Da uma a na i punu a idika ya raka a kanai mashi n kaca'a a makyan ma na Dawuda n uma a ni i a nwalu a kulaza ku kasukpa likuci ya. Da Mogono kobolo n uma a ni a pasai kuyene ku Kidiron, da raka vu le a lazai a ku'uwa a kakamba ka na ki n vuza ba.

²⁴ Zadoku ganu wi talo, kpamu aza e Levi a na i kobolo n ayi i taucaniki n akpati vu uzuwakpani vu Kashile va. Da a zuwai akpati vu uzuwakpani va a idika devu n Abiyata ganu, ali uma a o kotsoi ku utapunu a likuci ya.

²⁵ Da Mogono ma danai Zadoku, <<Dika akpati vu uzuwakpani vu bonuko punu asuvu a likuci ya. N ciya baci mapasa ma singai u Vuzavagudu wi tao kubonoko mu kata n doku me ene akpati vu uzuwakpani va, ali n idasamkpatsu i ni.

²⁶ Ama u dana baci, <M pana uyo'o u nu ba,> kata u ya'anka mu ili i na i ga'in ni.>>

²⁷ Da Mogono ma lya'i kelime n kadanshi n Zadoku ganu, u danai, <<Avu va keniki ka'a ba? Kpatala vu bono a likuci ya m matana, n maku ma nu Ahimazu n Janata maku ma Abiyata.

²⁸ Lana, mi taa kushamgba na a kapasa ka Urudu ka na ka tonoi a kubana e meremune sapu makyan ma na i tawaj i ya'ankai mu kadanshi.>>

²⁹ Da Zadoku kobolo n Abiyata o bonokoi akpati vu uzuwakpani vu Kashile va a Urushelima, da

feu a dasangi de.

³⁰ Da Dawuda u kumbai nsasan mu ndanga n Zaitu a mashi. Da u kanai nwalu babu ataka, da kpamu u palai kaci ka ni adama u unamgbukatsuma. Da uma a na i o kutono yi feu a palai aci ele a kanai mashi.

³¹ Da a danai Dawuda, <<Ahitofelu wi ta feu a katsuma ka aza a na o fobusoi kuya'anka Abusalom ubgamiwasuvu.>> Da Dawuda u vasai, <<Mi ta ufolu u nu Vuzavagudu, bonuko kadanshi ka Ahitofelu ukuna u gbani.>>

³² Ana Dawuda u yawai gadi vu kusan a ubuta u na uma a tsu cikpa Kashile, da Hushayi vuza vu aza a Ariki u gasai n ayi. Da Hushayi u karasai ntogu n ni da u kiyangi e kiye a ni gadi kaci adama unamgbgi u katsuma.

³³ Da Dawuda u danai ni, <<Vu tono mu baci, vi ta o kudoku mu atakaci.

³⁴ Ama da baci vu bonoi a likuci da vu danai Abusalom, <Mi ta o kokpo kagbashi ka nu mogono. N tsu cau n ya'anka ta eshev u tsugbashi, ama gogo na mi ta o kokpo kagbashi ka nu.> Vu ya'an baci nannai, vi ta a kubanku mu n ciya n bonoko kadanshi ka Ahitofelu ukuna u gbani.

³⁵ Anan ganu Zadoku n Abiyata i de ba? Vu dana le i na vu panai a kpa'a ku mogono ma savu.

³⁶ Muku n re n le, Ahimazu maku ma Zadoku, n Janata maku ma Abiyata, i ta de kobolo n ele suku le a tawa a dana mu ili dem i na vu panai.>>

³⁷ Da Hushayi kaja'a ka Dawuda u bonoi a Urushelima a makyan ma na Abusalom wi a ku'uwa a likuci ya.

16

Dawuda n Ziba

¹ Ana Dawuda u wu urangi gadfi kusan va kenu, da Ziba kagbashi ka Mefiboshetu ka gasai n ayi. Wi t̄a nu Njaki n re ucaniki n boroji ali amangatawenre (200), kobolon n akala e dekpu kpamu amangatawun (100), n ákutsu a umaci u mambulu n kedele ka makyan.

² Da mogono me ecei Ziba, yidai i zuwai da vu tukai n ili nampa?

<<Da Ziba wu ushuki, n tuka_a t̄a n njaki ma adama a kpa'a ku mogono a_ciya_a kumba. Boroji n umaci wu ndanga tamkpamu adama a na uma a_ciya_a lya'a. Ma_akyan tamkpamu adama a aza a na o'oi a kakamba a_ciya_o so'o.>>

³ Da Mogono me ecei, <<Tedai Mefiboshetu matsukaya ma vuzagbayin vu nu Shawulu wi?>>

Da Ziba wu ushuki mogono u danai, <<Wi ta_de a Urushelima, adama a na wi t̄a a_kusheshe kpa'a ki Isaraila i t̄a_o kubonoko yi n tsugono tsa akaya a ni Shawulu.>>

⁴ Da Mogono ma danai Ziba, <<Ili rak_ai na yi i Mefiboshetu anana yo okpo t̄a_i nu.>>

Da Ziba u danai, <<Wuma u nu u geshe mogono, n kudanku ta, ya'an kana_kuciya_mapasa ma singai w_anu nannai, vuzagbayin mogono.>>

Dawuda n Shimeyi

⁵ Ana mogono Dawuda u yawai devu n likuci i Bahurim, da vuma vu yoku wu utai u kanai kushika yi. Vuma va kula kuni ku da Shimeyi, maku ma Gera, a kumaci ku Shawulu.

6 Da Shimeya va u kanaai ku vara Dawuda n agbashi a ni n atali, ko ana wo okpoi uma a ni n osoji rakaa kanza ta mogono Dawuda.

7 Shimeya u kanaai ku shikusa Dawuda n u danai, <<Wala, wala, vuza munuka, vuma vu gbani-gbani.

8 Vuzavagudu u tsupaka ta Shawulu mpasa n uma a na vu unai a kpa'a ku ni, vuza na vu isai tsugono ci ni. Gogo na Vuzavagudu u neke ta tsugono tsa u Abusalom, maku mañ nu. Lana, kagbanigbani ka cina wu ta, adama a na avu vuza vu munuka da.>>

9 Da Abishayi vuza na e ci deke añaku a ni Zeruya u danai mogono, <<Wuma unu u geshe, Yidañ i zuwai da vu kañsukpai kakuwishi ke meshe'e ka nampa ki a ku shikusa Vuzagbayin mogono mañ va? Ya'an n bana n gbatya kaci ka ni.>>

10 Ama da mogono ma danai, <<Yidañ i gasai mpa añda, añda_muku n Zeruya? Wi baci a kuya'an ishikushi ya adama a na Vuzavagudu da u danai ni, <Shika Dawuda,> Yayi u ku ece yi, <Yidañ i zuwai da vu ya'in nannai?> >>

11 Da Dawuda u danai Abishayi n aza ulinga a ni raka, <<Maku ma na mpa n matsai, mi baci a kulañsa wuma u vañkuna, tedai tamkpamu vuza vu Bayami vu nampa. Kañsukpai ni u lya'a kelime n kushika mu, adama a na Vuzavagudu da u danai ni u shika mu.

12 U ga'an ba Vuzavagudu wi taña kupana asuvayali a va, kañtañ u kucikpa u ya'an ka mu kasingai adama ishikushi i na mi a kupana anana.>>

13 Da Dawuda kobolo n uma a ni a lya'i kelime

nu nwalu uye, Shimeya tamkpamu o kutono le n kakambu ka kusan a kushika le n u varai le n atali n u tsunki le kayala.

¹⁴ Da mogono n uma a na i kobolo n ayi a yawai a ubuta u na a kubana n wo'wi kau. Da uvukai lo.

Hushayi u gasai n Abusalom

¹⁵ Da makyan kenu, Abusalom kobolo n aza a Isaraila a na i kobolo n ayi a yawai a Urushelima, Ahitofelu feu wi ta_kobolo n ayi.

¹⁶ Ana Hushayi vuza vu Ariki kaja'a_ka Dawuda u yawai ubuta u Abusalom da u danai, <<Wuma u nu u geshe mogono! Wuma u nu u geshe mogono!>>

¹⁷ Da Abusalom we ecei Hushayi, <<Ucigi u na vi a kuya'anka kaja'a_ka nu u dan na? Yidai i zuwai da vu kpadjai kutono kaja'a_ka nu.>>

¹⁸ Da Hushayi u danai Abusalom, <<A'a, mpa mi ta_a_kucina ku vuza na Vuzavagudu kobolo uma aza a Isaraila a zagbai. N ayi da mpa mi o kuyongo.

¹⁹ N nannai dem, yayi n kuya'anka tsugbashi maku ma Dawuda ma a ba? Uteku tsu na n ya'ankai eshevu, ta feu maku ya'an ka wu nannai.>>

²⁰ Da Abusalom u danai Ahitofelu, <<Ta baci nannai, neke tsu odoki a nu. Yidai tsa kuya'an? >>

²¹ Da Ahitofelu u danai Abusalom, <<Bana vu vaku n amaci a gbani e esheku a_nu aza a na u kaşukpaj inda kpa'a ku ni. Vu ya'an baci nannai aza a Isaraila i ta_e kuyeve ana vu goyoi eshevu, tsu nanlo tsu da u kuzuwa aza a na i o kutono wu a lasuka kuciga wu.>>

²² Da a ya'an kai Abusalom m̄avali a kpa'a ku mogono. Da Abusalom u uwai, da u vaki n ̄maći a gbani esheku a ni aza a Isaraila e kene.

²³ A makyan ma nanlo uma rākā a tsu pana ta odoki a Ahitofelu adanshi kadanshi kā Kashile kā'a. Ta odoki a Ahitofelu i n utsura u Dawuda n Abusalom nannai.

17

Hushayi u nekei Dawuda odoki

¹ Da Ahitofelu u danai Abusalom, <<Ya'an n zagba uma a kpān kupa n e re (12,000) tsu bana tsu tono Dawuda n kayin ka nampa.

² Mi tā kubanka yi n kuvon a makyan ma na wu o'oi da wi devu n kutakpa kādu. Mi tā a ku neke yi wovon kāu ali uma a ni rākā a suma a kasukpā yi. Ama mogono Dawuda da ende'in da mi a ku una,

³ kātā m bonoko wu n uma a na buwai rākā. Tsu na a tsu tukā n vuka vu savu kpa'a ku vali vi ni, vuma vu te da koci vi a kulansa, uma a na a buwai rākā o yongo n matāna.>>

⁴ Odoki nanlo a ya'an tā Abusalom kobolo n nkoshi m gbara-gbara ma aza a Isaraila rākā.

⁵ Ama da Abusalom u danai, <<Deke Hushayi vuza vu Ariki, adama a na tsu pana ili i na wa kudansa.>>

⁶ Ana Hushayi u tawai u Abusalom, da Abusalom u danai ni, <<Odoki a na Ahitofelu u nekei a dada na. U ga'an tā ci ya'an ili i na u danai? Ko vi tā n o yoku kau?>>

⁷ Da Hushayi u danai Abusalom, <<Nampa odoki a na Ahitofelu u nekei a ga'an ba.>>

⁸ Da Hushayi u danai, <<Avu vu yeve ta_esheku a_nu n uma a_ni a fudi o kuvon a da, i ta_n asuvu usudukpi an kawu na a dikai muku. Ko n tsu nannai ba, esheku a_nu keyevi ko kuvon ka'a, wi a ku asa n uma a_ni ba.

⁹ U ga'an ba gogo na u bana ta_u shedeku a kabatsu ko ubuta_u yoku kau. Da baci o kuvon ku gitit da osoji a_nu o yoku kenu a_kuwaj, vuza na baci u panai arabali a wi ta_a kudana, <A una ta_osoji a Abusalom n abundai.>

¹⁰ Nannai va wi ta_a kuzuwa kosoji ka na ki n wovon ba tsu kađu ka kawu u pana wovon. Adama a na aza a Isaraila raka_e yeve ta_esheku a_nu u yeve ta_vishili kau osoji a_ni kpamu aza a ugbamiwasuvu a da.

¹¹ Ama odoki a va_a da na, o bolonku wu aza a Isaraila raka, ili i na i dikai a Dan a kubana a Beyersheba, kabundai ke le ki ta_a kuya'an tsu kayala ka mala'a. Kata_avu n kaci ka_nu vu wala kelime a kubana a_ubuta_u vishili wa.

¹² Ta tsa kubana tsa lañsa yi a ubuta_u na baci de dem wi, kata_tsu palai n kuvon tsu na ciza tsu tsupala idika. Ayi n uma a_ni, babu vuza na tsa kukaşukpa_n wuma.

¹³ Da baci kpamu u sumai a kubana asuvu a likuci ya, osoji a Isaraila raka_i ta_a kutukau_n awin, kata_o rono atali a na i a mashilya ma_likuci ya a kubana a kara'a, ali wokpo babu vuza na wa kene kpamu katali u katsangbani n vutoku.>>

¹⁴ Da Abusalom n aza a Isaraila raka_ushuki n a danai, <<Odoki a Hushayi vuza vu Ariki a la'a ta_a Ahitofelu.>> Adama a na Vuzavaguđu da u zuwai aza a Isaraila a_kpađa_kupana odoki a

singai a Ahitofelu, adama a na u tuka Abusalom n kawuya.

¹⁵ Da Hushayi u danai anan ganu Zadoku n Abiyata, <<Odoki a na Ahitofelu u danai Abusalom kobolo nu nkoshi m gbara-gbara ma aza a Isaraila a dada na, ama odoki a na mpa n danai le a da na.

¹⁶ Gogo na ya'in moloko i bana i dana Dawuda, <Kata wa asa devu m meremune anana ba, ama u pasa adama a na talo a ku una yi kobolo n uma a ni raka.> >>

¹⁷ Da Janata kobolo n Ahimazu a shamgbai lo a kuvana yi a ubutu u aashi a mini a na e ci deke Eni-rogelu. Kagbashi ke mekere ka tsu bana ta_n ka danai le ili na yi punu asuvu a likuci ya, kata ele tamkpamu a bana a dana mogono Dawuda. A tsu ya'an ta_n nannai adama a na kata ene le a ku uwa punu asuvu a likuci ya ba.

¹⁸ Ama da maku mo kolobo me enei le da u banai u danai Abusalom. Adama a nannai da Ahimazu n Janata a ya'in moloko da a uwai asuvu a kpa'a ku vuma vu yoku a likuci i Bahurim. Vuma va tana wi ta_n kayinva punu asuvu a kpa'a ku ni, da a uwai punu a suvu a kayinva ka da e shedekei.

¹⁹ Da vuka vu kpa'a va u palai una u kayinva wa. Da u tukaj n ili i kashina wu ecikpei gadi vu una u kayinva ka. Da u kalukpai i da mayin uteku tsu na vuma u kuyeve a na ili yoku yi punu ba.

²⁰ Ana uma a Abusalom a tawai a kpa'a ku vuka ka, da a danai, <<Tedai Ahimazu kobolo n Janata va i?>>

Da vuka va wu ushuki le u danai, <<A pasa ta de kuyene gogo na>> Da tana a la_nsai le ama e ne

le ba, da uma a a kpatalai o kubono a Urushelima.

²¹ Ana uma a a lazai, da Ahimazu kobolo n Janata va a utai punu a kayinva ka, da a banai u mogono Dawuda a danai ni. <<Ya'an moloko vu pasa kuyene ka, adama a odoki a na Ahitofelu u nekei adama a nu a gbani-gbani a da.>>

²² Da Dawuda kobolo n uma a na n ayi raka a dangai a pasai Kuyene ku Urudu. Kafu kayin ka asa vuza dem u pasai kuyene ka.

²³ Ana Ahitofelu we enei a kpadi kutono odoki a ni, da u fobusoi majaki ma ni da u kumbai, u bonoi a likuci i ni. Ana u fobusoi kpa'a ku ni kobolon n ucanuku u ni, da u saki kaci ka ni a madanga u kuwai, da a cidangi ni a kasaun ke esheku ka ni.

²⁴ Da Dawuda u yawai a likuci i Mahanayim, ana Abusalom kobolo n uma a ni aza a Isaraila raka a pasai Kuyene ku Urudu.

²⁵ Da Abusalom u zuwai Amasa wo okpoi kovonshi vo osoji a ni a una u Jowabu. Amasa maku ma Itahara* ma a, vuza kumaci ku Ishimaila. Itahara u zuwai Abigelu mekere ma Nahashi, taku vu Zeruya, anak u Jowabu.

²⁶ Da uma a Isaraila kobolo n Abusalom a shikpai apam e le a ubon u likuci i Giliyadu.

²⁷ Ana Dawuda u yawai a likuci i Mahanayim da u cinai lo Shobi maku ma Nahashi vuza na wu utai a likuci i Raba a idika i Amona, Kobolon n Makiru kolobo ka Amiyelu vuza vu likuci i Lodeba, kobolo m Bazila vuza vu Giliyadu vu Rogelim.

* 17:25 17:25 Itahara E ci deke yi ta kpamu n kula Yetere.

28 Da a_q tukai_q Dawuda n kajiba, nu nvene, nu mgbodo n kuya_qna, kobolo n itabi, m bali, n kiya, n yanji yi uzungi, n awaya, nu ngece'in.

29 Da kpamu o doku a_q tukai_q n ishigi, nu aruguda a mani ma anak, n nkyon, n ukuja u mani adama a na e yeve ta_q Dawuda n uma a_q ni i ta_q a kupana kambulu, n wo'i, n kakuli, e meremune.

18

Ukpa u Abusalom

1 Dawuda u fobusoi osoji a na i kobolo n ayi da u peciki le akpan-akpan n amangatawun a tawun. A_q katsura_q dem u zagbakai le vuza e kelime.

2 Da Dawuda u pecei le atsura_q a tatsu. Da Jowabu u tonoi n ugboku u iyain, Abishayi toku vu Jowabu maku ma Zeruya u tonoi n ugboku u ire. Da kpamu Itayi vuza vu Gatu u tonoi n ugboku u tatsu. Da Dawuda u danai le, <<Mpa n kaci ka_q va mi ta_q a kubana n a_qfa.>>

3 Ama osoji a a danai, <<Al'a, vi a kubana n atsu ba. Adama a na tsu suma baci a ubuta u kuvon, e kukebece ukuna u tsu ba. Ko kagimi ka_qtsu ka baci a_q kuwai, e kukebece tsu ukuna ba, adama a na avu ende'in vi ta_q a_q una_q u uma akpan kupa (10,000) a uma a_q tsu. Wi ta_q a kula n ku ga'an kpamu avu dasangu asuvu a_q likuci vu kana_q ku su'uku tsu n ubanki.>>

4 Da mogono ma danai le, <<Ili i na de dem ye enei yi ta_q n uga'in mi ta_q a kuya'an i da.>>

Da mogono ma shamgbai a_qutsutsu u likuci wa a makyan ma na osoji a i nwalu a kubana ubuta u kuvon wa atsura_q amangatawun tawun n atsura_q a_qakpan-akpan.

⁵ Da Mogono ma danai Jowabu n Abishayi n Itayi, <<Adama a va i tono n Abusalom kolobo ka nanlo ka sawu.>> Atsura raka a pana ta makyan ma na Mogono mi e kuneke ovonshi raka kadanshi u tsu na a kuya'an n Abusalom va.

⁶ Da osoji a Dawuda a lazai a kubana a kakamba, a ya'in kuwon n a osoji a Isaraila a kutsun ku Ifirayimu.

⁷ Da osoji a Dawuda a lya'i osoji a Isaraila n kuwon, da unai uma kaju a kanna ka nanlo, ali uma akpa kamanga (20,000).

⁸ Da vishili va vu kara'i asuvu a ifika ya raka, aza a na kutsun ku lya'i a la'a ta aza a na unai n kotokobi.

⁹ Ana i lo da Abusalom u gasai n osoji a Dawuda. Ayi tana iladi n makparagi ma ni, da makparagi ma ma uwai daka vu acaka a madanga mo oku, da kacaka ko koyonoi ni a kaci da wokponoi, makparagi ma tamkpamu ma lazai ma kasukpai ni utalakpi.

¹⁰ Ana vuza te a katsumako osoji a Dawuda we enei nannai, da u danai Jowabu, <<Me ene ta Abusalom a katalala gadi vu madanga magbayin mo oku.>>

¹¹ Da Jowabu u danai vuza na u danai ni va, <<Yidai vu danai ve enei? Yidai i zuwai da vu kpadai ku unai yi lo vu vakangu a ifika? Mi ishi tana e kuneke wu azurufa kupa kobolon kadambura ka tsugbayin.>>

¹² Da Vuma va u danai Jowabu, <<Kukiye ku va ki a ku sa'awa maku ma mogono ba, ko vu neke mu baci azurufa kakpan (1,000) e kukiye ku va, adama a na raka vu tsu tsu pana ta makyan ma na

mogono mi e kuneke da_kadanshi, avu n Abishayi
n Itayi, <Adama a_və_i tono n Abusalom kolobo ka
nanlo ka sawu.>

¹³ Mi ishi baci mu una yi, babu tsu na a kuya'an
mogono ma_kpaða_kuyeve, kąta_tana a vu n kacı
ka nu vu ronono, vu kasukpa_mu.>>

¹⁴ Da Jowabu u danai, <<Mi a_kulangasa
makyān na ba.>> Da u dikai nsara n tatsu u banai
a_ubutə_u na Abusalom wi. U cina ni a_utalakpi
a madanga ma gbayin mo Oku ma babu u kuwa,
da u sapai Abusalom nu nsara ma a_makanga,

¹⁵ Da olobu kupa aza a na a tsu bāna_ucanuku
u kuvon u Jowabu wa, a kambuki Abusalom da
una ni.

¹⁶ Da Jowabu likai kavana adama a na u
shamkpa kuvon. Da osoji a_ni kasukpai kutono
osoji aza a Isaraila.

¹⁷ Da a dikai keve ka ikyamba ka Abusalom
da a vakangi ka'a asuvu e kpenle kugbayin a
kakamba. Da palai ni n atali kaginga. Da aza
Isaraila raka_a sumai a kubana a i'uwa i le.

¹⁸ A ayin a wuma a_ni, Abusalom u ma'aka ta
kacı ką_ni kashamkpatsu ka na a kuciba n ayi de
a_kara'a_ko mogono, adama a na u dana ta, <<Mi
m maku ma na ma kuzuwa a ciba n Kula ku va
ba.>> Da u ne'e kashamkpatsu ka kula ku ni, da
tana a_kanai kudekushei n kula ku Abusalom ali
n anaña.

Dawuda u ya'in kpalu ku ukpa u Abusalom

¹⁹ Da Ahimazu maku ma Zadoku u danai
Jowabu, <<Ya'an n suma m bana n dana mogono
uteku tsu na Vuzavaguđu wu isai ni ekiye irala i
ni.>>

²⁰ <<Da Jowabu u danai ni vi a kubanka n kadanshi ka anana ba. Ama vi taq a kufuda kubanka kadanshi ka nanlo a kanna ko yoku, ama katavu ya'an nannai anana ba, adama a na maku mo mogono maqkuwata.>>

²¹ Da Jowabu u danai vuza vu Kush, <<Bana vu dana mogono ili na ve enei.>> Da vuza vu Kush u kudangi ki Jowabu, da u dangai u sumai u kasukpaj ni.

²² Da Ahimazu maku ma Zadoku u doki u danai Jowabu, <<Ko yidai baci i kuciyamu, kasukpamu n suma n tono kucina ku vuza vu Kushi va.>>

Da Jowabu wushuki, <<Maku maq vaq yidai i zuwai da va kusuma, adama a na vi n katsupu ka arabali ka na va kubanka ba?>>

²³ Da u danai, <<Ko yidai baci ya kucinaka mu sai mpa m bana.>> Da Jowabu u danai, <<Suma.>> Da tana Ahimazu va u sumai u tonoi n uye u na u walai aq kapulaka ali u lazai vuza vu Kushi va.

²⁴ Dawuda tana idashi e mere ma utsutsu u re u likuci, Da vuza na wi a kinda likuci ya u kumbai mashilya maqlikuci ali gadai kukpaa, da u dangusai ashi ani da we enei vuma yoku a iladi n ende'in ni aq kutawa.

²⁵ Da vuza vu kindi va u dekushei mogono u danai ni.

Da mogono ma ma danai, <<Ayi da baci ende'en ni, u ga'an ba wi taq n kadanshi kasingai.>> Da vuma va u la'asakai kuyawa devu.

²⁶ Da kpamu vuza kindi va u doku we enei vuma vi yoku iladi, da u dekushi vuza na wi a kinda utsutsu, <<Laa, vuma vi yoku da lo iladi aq kutawa ende'in.>>

Da mogono ma danai, <<U ga'an ba ayi feu wi ta_a_kutuka_n arabali a kasingai.>>

²⁷ Da vuza kindi va u danai, <<Mene ta adanshi vuza vu gitai va wi ta_iladi adanshi Ahimazu maku ma Zadoku ma'a.>>

Da mogono ma danai, <<Ayi vuma vu singai da wi, u tawaa_ta_feu n arabali a singai.>>

²⁸ Da Ahimazu va u dekushei mogono, wuma u nu u geshe <<Ili ya yi ta_nwalu derere.>> Da u vaki makpaaba n aashi a ni a idika e kelime ko mogono u danai, <<Unasingai u da a kubana u Vuzavagudu Kashile ka_nu, ayi na wu isai nu ekiye aza a na i a tsurala n vuzagbayin mogono.>>

²⁹ Da mogono me ecei, <<Abusalom wi ta_n wuma?>>

Da Ahimazu wu ushuiki, <<A ayin ana Jowabu u suki mu, ka_du ka_va_ka_mudaa_ta_kau ama n yeve ili i na yi lo ba.>>

³⁰ Da mogono ma danai, <<Shamgba a kakambu vu vana punu na.>> Da u bonoi a kakambu u shamgbai.

³¹ Da Vuza vu Kushi va u yawai u danai, <<Vuzagbayin vu va_mogono, pana arabali asingai a nampa. Vuzavagudu wu isa wu ta_anana ekiye aza a na i a tsurala n avu.>>

³² Da mogono me ecei vuza vu Kushi va u danai, <<Abusalom kolobo ka nanlo wi ta_m mata_na?>>

Da Vuza vu Kushi va u danai, <<Ya'an aza a na i a tsurala n mogono ma_va_kobolo n aza a na i o ku fobosuko wu kagbanigbani raka_okpo uteku tsu kolobo ka nanlo ka.>>

³³ Da mogono mo vodotsoi. Da u kumbai gadfi vu kunu ko obolo ku na ki utsutsu u likuci da u

shikai. U kana'i mashi nu udanai, <<Maku ma va Abusalom, maku ma va Abusalom. Wi ishi u la'a n uga'in mpa n kuwa ana maku ma va Abusalom wa kuwa, maku ma va maku ma va.>>

19

Jowabu u barangи Dawuda

¹ A danai Jowabu, <<Mogono mi ta de a mashi m kpalu u adama a Abusalom.>>

² Da u lya'i u kuvon una osoji raka a ciyai a kanna ka nanlo ka wo okpoi le ili unamgbu u katsuma, adama a na a kanna ka nanlo ka osoji a pana ta a danai, <<Mogono mi ta de a unamgbukatsuma adama a ukpa u maku ma ni.>>

³ Da osoji a o bonoi asuvu a likuci i le n kabini uteku tsu osoji a na a panai wono ana sumai a ubutau u kuvon.

⁴ Da mogono ma palai aashi a ni, da u shikai n kaca'a n u danai, <<Maku ma va Abusalom, maku ma va Abusalom.>>

⁵ Da Jowabu u uwai asuvu a kpa'a ku na mogono ma mi da u danai ni, <<Anana vu neke ta osoji a nu wono. Ele na isai wuma u nu, kobolo n wuma u muku n nu n amaci a nu n amaci a gbani a na vu zuwai.

⁶ Adama a na vu la'a ta n kuciga aza a na a iwain nu, da vu iwain aza a na a cigai nu. Anana vu yotsongu tsu ta e keteshe ovonshi n osoji le ili i da i wa nu ba. Mene ta vi ta a kula'a m mazanga anana Abusalom wi baci n wuma, kata a tsu tamkpamu tsu kuwa.

⁷ Ama gogo na uta₁ kata₂ vu neke uma raka₁ kadanshi, vu ya'an baci nannai ba n kucina ta₁ n Vuzavagudu anana babu vuza te na wa ku asa n a vu n kayi ka nampa. Nannai va wi ta₁ a kula'a nu mbala₁ ali u la'a ili i wuya i na i sa'wai kucina ka wu a ayin a na vi ishi kolobo ali a₁ kutawa₁ anana.>>

⁸ Da mogono ma d_angai₁ ma banai m_a dasangi₁ a utsutsu u likuci. Ana uma a panai,<<Mogono mi ta₁ de idashi a utsutsu u likuci,>> da uma raka₁ a banai a₁ ubut_a u ni.

Da aza a Isaraila raka₁ yaba dem u sumai a kubana a kpa'a ku ni.

⁹ Da kumaci ka aza a Isaraila raka₁ a₁ kanai₁ kanananai n dansai, <<Mogono Dawuda da wi isai tsu a ekiye i rala i tsu. Ayi da vuza na wi sai tsu ekiye a aza a Filisitiya. Ama da gogo na u sumai a ifika ya adama a Abusalom.

¹⁰ Ama Abusalom vuza na tsu erengi wu okpo mogono m_a tsu u kuwa₁ ta₁ a₁ ubut_a u kuvon. Gogo na yidai₁ i zuwai da tsu kpa₁dai₁ kukebece kakuna adama ukuna u kubonoko m_a mogono Dawuda?>>

¹¹ Ana Dawuda u panai ili i na aza a Isaraila i a kudansa, da u suki n akaka a kubana u Zadoku n Abiyata anan Ganu. Da u danai le, <<Ecei nkoshi m_a gbara₁-gbara₁ ma aza a Yahuda i dana le, <Yidai₁ i zuwai da yo okpoi aza a ukocishi a ukuna u kubonoko Mogono m_a da₁ a kpa'a ku ni?

¹² A₁ da₁ aza a₁ va₁ a₁ da nu mpasa n va₁. Yidai₁ i zuwai da yo okpoi aza a ukocishi u kubonoko mogono m_a da₁ a kpa'a ku ni?>

¹³ Kata₁ i dana Amasa, <Avu va vuza₁ va₁ da nu mpasa n va₁ ba? Kashile ka dika wuma u va₁ n

zuwa wu baci vu okpo kovonshi vo osoji a va una
Jowabu ba.> >>

¹⁴ Da Amasa u fudai aðfu aza a Yahuda o bonoi a ubuta. Da a su'uki mogono n akaka, <<Bono, avu n uma a nu raka.>>

Dawuda u bonoi a Urushelima

¹⁵ Da mogono ma kanañ uye o kubono a Urushe-lima. Ana u yawai e Kuyene ku Urudu, da aza a Yahuda a tawaj lo a Giliga adama a na a gasa n ayi kpamu a pasa Kuyene Urudu n ayi.

¹⁶ Shimeya maku ma Gera vuza vu Bayami vu likuci i Bahurim, u ya'in moloko a kubana kobolo n uma aza a Yahuda, adama a a gasa m mogono Dawuda.

¹⁷ Shimeya u tawai n aza a Bayami uma kakpan (1,000), kobolo n Ziba vuza vu ulinga vu Shawulu ayi m muku mo olobo n ni gendu n agbashi a ni uma kamanga. Raka vu le a lazai a kubana e Kuyene ku Urudu adama a na a gasa m mogono Dawuda.

¹⁸ Da a pasai kuyene ka adama a na a pasaka mogono ma n uma a ni, kata kpamu a ya'anka yi ili i na wi a kuciga.

¹⁹ Da u danai ni, <<Wuma u nu u geshe, mi ta-ufolu u nu kata vu reme unushi u va a kaðu ka-nu ba. Kata kpamu vu ciba n tsu na kagbashi ka-nu ka nusaka yi nu kanna ka na vu kašukpai Urushelima ba. Ya'an vu takpa ka'a a kaðu ka-nu mogono.

²⁰ N yeve ta mpa kagbashi ka-nu n ya'anka wu ta unushi. I dada i zuwai da mo okpoi vuza iyain vuna wa kugasa n a vu a katsuma ka

kpa'a ku Isufu, adama a na n t̄awa_n gasa n avu vuzagbayin vu va_mogono.>>

21 Da Abishayi maku ma Zeruya m̄_ushuki ma danai, <<U ga'an a una Shimeya adama a kakuna ka nampa ba? U shika t̄_Mazagbi ma Vuzavagudu.>>

22 Ama da Dawuda wu ushuki, <<Yayi wu ecei d̄_kakuna ađa muku n Zeruya? I ciga t̄_i ronoko mu kadama? Gogo na n yeve t̄_mpa da mogono ma aza a Isaraila, kpamu babu vuza na a ku una anana a_katsuma ka aza a Isaraila.>>

23 Da mogono ma danai Shimeya, <<N kucina ta_babu vuza na wa ku una wu.>>

24 Da Mefiboshetu vashi vu Shawulu u cipai feu adama a na u gasa n mogono. Mefiboshetu va tana u sa'a ene a_ni ba u puna kpamu ntsaka_n ni ba u za'a kpamu ntogu n ni ba a kanna ka na Dawuda u lazai ali n kanna ka na u bonoi m matana.

25 Ana u yawai a Urushelima adama a na u gasa n mogono, da mogono me ecei ni, <<Yidai i zuwai da vu kpadi kubana kobolo nu mpa Mefiboshetu?>>

26 Da Mefiboshetu wu ushuki u danai, <<Wuma u nu geshe, vu yeve t̄_mpa makutsumā_ma'a. A makyān ma na n danai Ziba vuza na wa kuya'an ka wu u linga u fobosuko mu majaki n kumba n tono wu mogono, da Ziba u kparasai mu u lazai.

27 Ama da u ya'ankai mu kadanshi ka uwa. Wuma u nu geshe mogono, avu vi t̄_tsu kalingata ka_Kashile, mi t̄_a kufolono wu vu ya'anka mu ili i na ve enei i ga'in nu.

28 Adama a na ntsukaya n akaya a va_raka u yotso ta_a_kuwa, adama a_nu vuzagbayin mogono, da vu zuwai mu mo okpoi a_katsuma ka aza a na i a kulya'a a kirukpa kute n avu. M buwa n una u kadanshi n folono ili i yoku e kiye a_nu kpamu ba?>>

29 Da mogono ma danai ni, <<Yidai vi o ku-folono kpamu? N sheshe ta_de avu n Ziba a_da da i kupece idika i Shawulu ya.>>

30 Da Mefiboshetu u danai mogono, <<Vuzagbayin a_kasukpa_ka_Ziba ili raka, an me enei vu bonoi m matana.>>

31 Da feu Bazila vuza vu Giliyadu wu utai a Rogelim u banai de e Kuyene ku Urudu ka adama a na u pasa kobolo mogono ma kata u kasukpa yi u laza.

32 Bazila u kutsa ta_kau wi ta_n aya amanganashi. U banka ta_mogono Dawuda n ili n abundai a makyan ma na wi idashi a Mahanayim, adama a na ayi vuza vu uciyi da.

33 Da mogono ma danai Bazila, <<Tawa_tsu pasa kuyene ka kobolo a kubana a Urushelima, mpa mi ta_a_kubanka_wu.>>

34 Ama da Bazila wu ushuki mogono, <<Aya_e ne a dai a buwai mu a wuma, an ma kubana kobolo m mogono a Urushelima?

35 Mpa gogo na mi ta_n aya amanganashi. Mi ta_a kufuda kudoku ku kuyeve i singai n i gbani-gbani? Kagbashi ka_nu ki ta_o kudoku kuyeve uyo wi ili i na u kulya'a n i na wo kuso'o? Mi ta_a kufuda kupana alakatsu a aza a ishipa ali ko amaci? Yidai i kuzuwa n doku wu amiki vuzagbayin vu va_mogono?

36 U ga'an n ciya katsupu tsunampa ba, kagbashi ka_nu ki ta_o kusoku wu mogono, ka_ta tsu pasa Urudu ali tsu bana da'angi kenu,

37 Ya'an kagbashi ka_nu ka kpatala, adama a na n kuwa a likuci i va devu n kasaun ke esheku a va_n ka_anaku a va. Ama vuzagbayin, kagbashi ka_nu ka na maku ma va Kimham. Ya'an u pasa kobolo n vuzagbayin va mogono. Ka_ta kpamu vu ya'an ili dem i na ve enei i ga'in nu kuya'anka yi.>>

38 Da mogono ma danai, <<Kimham wi ta_a kupasa kobolo nu mpa, ka_ta n ya'anka yi ili i na vi cigai. Ili i na vu cikalai wa va dem, mi ta_a kuya'anka wu i da.>>

39 Da uma raka a pasai Kuyene ku Urudu ka, da feu mogono mo tonoi. Da mogono mobongi Bazila da u zuwakai ni unasingai, da Bazila u kpatalai u bonoi a kpa'a ku ni.

40 Ana mogono ma pasai Giliga, da Kimham feu u pasai kobolo n ayi. Osoji aza a Yahuda raka_n kagimi ko osoji ka aza a Isaraila feu, a pasai kobolo n mogono ma.

41 Da aza a Isaraila raka a banai u mogono da a danai ni, <<Yidai i zuwai da uma atsu aza a Yahuda o bokoi nu da a lazakai n avu n uma a kpa'a ku nu raka a kubana upashi u nampa u Urudu?>>

42 Da aza a Yahuda a ushuki aza a Isaraila, <<Tsu ya'an ta_nannai va adama a na mogono ma kumaci kutsu ku da ku cika. Yidai i zuwai da yi unamgbukatsum adama ili i nampa? Yidai ci lya'i i mogono, ko i pana ta_u nekei tsu ili i yoku i ni.>>

⁴³ Da aza a Isaraila ushuki aza a Yahuda, a danai, <<Atsu ci ta_kumaci kupa a_katsuma_ko tsugono ka, kpamu tsu la'a ta_n katsura an tsa kudika Dawuda wo okpo mogono ma_tsu. Yidai i zuwai da i goyoit su? Atsu da tsu gitai kudana mogono ma_tsu mo bono ba?>> Ama kadanshi ka na aza a Yahuda a dansai ka la'a ta_ka aza a Isaraila usudukpi.

20

Sheba u ya'ankai Dawuda ugbamukaci

¹ A ya'an ta_vuza vu ugbamukaci vu yoku vuza kula Sheba, maku ma Bikiri vuza vu Bayami. U likai kavana da u danguisai kalakatsu u danai,

<<Yidai i burai tsu n Dawuda!

Ci n ili yi ukani u kolobo ka Jesi ba!

Aza a Isaraila yaba dem u bono a kpa'a ku ni!>>

² Da aza a Isaraila rakaa_kasukpai Dawuda, da a_kanai kutono Sheba maku ma Bikiri. Ama aza a Yahuda a gbagai mogono me le, da a walai kobolo n ayi ili i na i dikai e Kuyene ku Urudu ali a kubana a Urushelima.

³ Ana Dawuda u bonoi e kefeku ko tsugono ka_ni a Urushelima, Da u dikai amaci a gbani kupa ana u kasukpai a indaka yi kefeku ka. Da u lya'i kelime n ku nekele i na a cigai dem, ama u doku u vaku n ele ba. Da u kasukpai le lo ali a kubana a kanna ku ukpa_ke le, ta a_kanai idashi i le nannai tsa agapa.

⁴ Da mogono ma danai Amasa, <<Dekushekei mu aza a Yahuda a_tawa_a_katsuma_ka a yin a tatsu, kata_avu feu vu tawa_kobolo n e le.>>

⁵ Ama ana Amasa u banai adama a na u deke aza a Yahuda, da u lazai makyan ma na mogono ma zuwakai ni.

⁶ Da Dawuda u danai Abishayi, <<Gogo na Sheba maku Bikiri wi taqa kurono ko tsu kadama ka na ka la'i ka Abusalom. Dika osoji a vuzagbayin a nu kaqta vu tono yi, nannai da baci ba wi taqa ku'uwa a likuci yi ukANJI kaqta u la'aka.>>

⁷ Da uma a Jowabu kobolo na aza a Keritiya, n aza a Pelatiya kobolo osoji a na fudai kuvon rakaq aqutai a Urushelima n utsura u Abishayi, adama a na a kiyangu Sheba maku ma Bikiri.

⁸ Ana a yawai a katali kagbayin ka Gibiyon da Amasa u gasai n e le. Jowabu wi taqu uki n motogu mo tsusoji. Asuvu o motogu maq ni ma wi taq n kotokobi a iven i ni ushiyi n kadambura. Ana u doki u walai n kelime da kotokobi ka kaqutai a iven ya ka yikpai a idika.

⁹ Da Jowabu u danai Amasa, <<Nini dai vi, vuza va?>> Da Jowabu va u kaqnai ntsaqkaq n Amasa n kukiye ku sungai ku ni adanshi wi taqo ku obongi.

¹⁰ Ama ayi Amasa va u zuka n kotokobi ka na ki e kukiye ku gulaqku Jowabu va ba. Tsu nannai tsu da Jowabu u sapai Amasa a kaqtsumaq ali maqlaqki ma Amasa i yikpai a idika. Da Amasa u kuwai lo n u sapai u te u na Jowabu u ya'anckai ni va, da Jowabu n vuza ni Abishayi a lya'i kelime n kutono Sheba maku ma Bikiri.

¹¹ A kaqtsumaq ko osoji a Jowabu da vuza te u banai devu n keve ki kyamba ka Amasa va da u danai, <<Vuza na baci de dem wi a kuciga Jowabu, da kpamu wi a kuciga Dawuda, u tono Jowabu.>>

¹² Amasa tana wi ta lo iva'in a mpasa n ni e mere ma uye. Kpamu vuza na baci de dem u yawai lo kata u shamgba. Ana kosoji ka kenei tsu na uma a ci shamgba lo aubata u keve ki kyamba ka, da u takpai lo ka'a u zuwai asuvu amita devu n uye, da u palai ka'a n kakashi.

¹³ Ana a takpai keven ki kyamba ka Amasa lo a uye wa, da osoji raka_o tonoi Jowabu a kubana kulansa Sheba maku ma Bikiri.

¹⁴ Ele akatsuma kakulansa Sheba va, cina de u tono kumaci ka aza Isaraila raka, akulansa ubanki wa aza a ni. Da tana o bolongi kaci ke le o tonoi ni a kubana a Ebelu vu Betu-maka n ubon wi idika i Berita,

¹⁵ Da Jowabu n uma raka atawai a kambuki Sheba a suvu alikuci i Ebelu vu Betu-maka. O bolongi kayala akarakai derere vu ugadi u mashilya ma, da tamkpamu uma a yoku akanai moloko ma na afada ma'an a varuku.

¹⁶ Da vuka vu ugboji vu yoku u ya'in medevile punu a suvu alikuci ya u danai, <<Panakai mu. Kata i dana Jowabu, <Tawa na, adama a na n ciga ta_n ya'an kadanshi n ayi.>>

¹⁷ Da Jowabu u banai devu n vuka va, da vuka va vu ecei ni, <<Avu da Jowabu?>>

Da wushuki vuka va u danai,<<E, mpa da.>>

Da vuka va vu danai, <<Pana ili i na kagbashi ka nu ka kudansa.>>

Da Jowabu u danai, <<Mi ta a kupanaka wu,>>

¹⁸ Da u lya'i kelime n kadanshi u danai, <<M megeshe ma de a tsu dansa ta, <Banai i lansa odoki a singai alikuci i Ebelu,> kata tana kadanshi ka ko kotso.

¹⁹ Atsu da aza a idashi i matana n usubi a Isaraila. Yidai i zuwai da vi a kuciga ku langasa likuci ya? Vu ciga ta vu langasa ili i na yi i Vuzavagudu?>>

²⁰ Da Jowabu wu ushuki, <<Kashile kejebeshe! Mpa mi a kulangasa ko mu una likuci i nu ba.

²¹ I dada n sheshei ba. Ama vuma vu yoku wi ta lo kula ku ni ku da Sheba maku ma Bikiri wu uta ta a ubon u likuci ya aginda a i Ifirayimu, ayi da vuza na u ya'ankai mogono Dawuda ugbamukaci. Nekei mu ayi, Kata mpa n kasukpaka da likuci ya.>>

Da vuka va u danai Jowabu, <<Ci ta a ku taduku ku wu n kaci ka ni n tsu mashily.>>

²² Da tana vuka va u bonoi u ya'in kadanshi n uma a likuci ya raka n odoki a ugboji ni. Da a gbatyai kaci ka Sheba maku ma Bikiri da a taki ka'a Jowabu. Jowabu u likai kavana da osoji a a kasukpa likuci ya. Da yaba dem u bonoi a kpa'a ku ni, da Jowabu tamkpamu u bonoi ubutu u mogono a Urushelima.

²³ Jowabu da vuza vu kelime vo osoji a Isaraila raka, Benaya maku ma Jehoyida ayi da vuza vu kelime vo osoji aza a kindi ku mogono Dawuda.

²⁴ Adoramu da vuza kelime vu ulinga wa aganda, Jehoshafatu maku ma Ahiludu da kadani ka ukuna u tsumani.

²⁵ Shewa da kadani, Zadoku kobolo n Abiyata ele da anan Ganu.

²⁶ Ira vuza vu Jayiru wi ta a katsuma ka anan Ganu vu Dawuda.

21

Dawuda u tsupukai aza a Gibiyon

¹ Ayin ana Dawuda wi a kulya'a tsugono, a ya'an ta kambulu ali aya a tatsu. Da Dawuda u ya'in avasa u Vuzavagudu adama a kambulu ka na ki a idika ya. Da Vuzavagudu wu ushuki, u danai, <<Mpasa ma aza a Gibiyon mi ta a kaci ka Shawulu m kpa'a ku ni, adama a na wu una le ta.>>

² Da mogono me dekei aza a Gibiyon u danai le, aña aza a Isaraila a da ba, ama aña kagimi ka aza a Amoriya ka'a. Ama n tsu cau de aza a Isaraila a kucina ta a ku una aza a Gibiyon ba, ama da Shawulu u ya'in tsu na u kuya'an adama a na wu una le raka, adama a ucigi u na wi n uda a kubana wa aza a Isaraila n aza a Yahuda.

³ Da Dawuda we ecei aza a Gibiyon, <<Yidai n kuya'anka da? Nini dai n kulapula kagbanigbani ka na a ya'ankai da, adama a na i zuwaka uma a Vuzavagudu unaśingai, ili yi ukani i ni?>>

⁴ Da aza a Gibiyon ushuki i ni, <<Ukuna wa azanariya ko azurufa u dada u kuzuwa tsu idashi i maṭaṇa n Shawulu m kpa'a ku ni ba. ko ukuna u ku una vuza te a_kaṭsumā_ ka aza a Isaraila da ba.>>

Da Dawuda we ecei le, u danai, <<Yidai i cigai n ya'an ka da?>>

⁵ Da aza a Gibiyon ushuki ni, <<Vuma vu na wu unai tsu va, da kpamu u sheshei ku kotso n a_tsu raka, adama a na kaa_tsu ciya_ubuta_punu a idika ya aza a Isaraila ba,

⁶ neke tsu muku mo olobo n cindere n ni. Ci ta a ku una le, kaa_tsu sabangu le a ndanga a Gibiyon

likuci i Shawulu, mogono ma na Vuzavagudu u zagbai.>>

Da mogono ma danai, <<Mi ta_e kuneke le ekiye a_da.>>

⁷ Ama adama a kicina a na Dawuda n Janata maku ma Shawulu a ya'in e kelime ka Vuzavagudu, wu ushuku u neke le Mefiboshetu maku ma Janata vashi vu Shawulu ba.

⁸ Da mogono ma dikai Aromoni m Mefiboshetu muku mo olobo nre n na Rizafa mekere ma Ayiya u matsakai Shawulu, kobolo n muku molobo n tawun n Merabu mekere ma Shawulu, n na u matsakai Adiriyelu maku ma Bazila vuza vu Mehola.

⁹ Da Dawuda u nekei le wa aza a Gibiyon, da unai le raka_da a kiyangi even ikyamba e le gadī vu n ndanga de a kaginda e kelime ka Vuzavagudu. Raka_vu le uma e cindere a a_kuwai kobolo. A una le ta_a makyan ma na a_gitai vikya'a vu bali.

¹⁰ Da Rizafa mekere ma Ayiya, u lānsāj akashi a kpalu da u banai u polokoi kaci kā_ni ada gadī vu kakpanlai. Da u dasāngi lo a ubutā_wa ali ugiti u vikya'a a kubana a makyan ma na lyushi bonoi da mini mā_ciyāj even ikyamba a. N kanna u tsu loko tā_nnu de ubutā_we even ikyamba ya, n kayi tamkpamu u tsu loko tā_n nama n kakamba a_ubutā_wa.

¹¹ Ana a danai Dawuda ili i na Rizafa vuka vu gbani vu Shawulu mekere ma Ayiya u ya'in,

¹² da Dawuda u banai u dikai etele a Shawulu kobolo n a maku mā_ni Janata, a kumaci ka aza a Jabeshi vu Giliyadu. Ele vu na o bokoi even a ikyamba a e keteshe kā likuci i Betu-shan a_ubutā_

u na aza a Filisitiya ishi a saki a da gadi vu ndanga, a kanna ka na a unai Shawulu a Gilibowa.

¹³ Da Dawuda u purai etele a Shawulu n a maku ma ni Janata, n etele a uma e cindere a na a unai va da a saki.

¹⁴ Da a cidangi etele a Shawulu n a maku ma ni Janata a kasaun ka esheku a ni Kishu, asuvu a likuci i Zela a idika i Bayami. Da a ya'in ili raka i na mogono ma danai. Ana a ya'in nannai da Kashile ka ushuki avasa e le adama a idika ya.

Kuvon n aza a Filisitiya
(1 Ar 20:4-8)

¹⁵ Ana i lo idashi da vishili vu doki vu dangai a katsuma ka aza a Filisitiya n aza a Isaraila. Da Dawuda kobolo n uma a ni a banai a ya'in kuvon n aza a Filisitiya, da wo'wi kau.

¹⁶ Da vuza vi yoku kasagbada vuza na e ci deke Ishibibenobu vuza te a katsuma ka ntsukaya n Rafa u sheshei wi ta a kufuda ku una Dawuda. Ayi na amiki a kaci ka masara ma ni a yawai shekelu amangatawantatsu (300), n kotokobi ka savu, adama a na wu una Dawuda.

¹⁷ Ama da Abishayi maku ma Zeruya ma bankai Dawuda. Da u lapai vuza va aza a a Filisitiya va wu unai. Da osoji a Dawuda a kucinai a danai ni, <<Wi o kudoku kutono tsu a kubana kuvon ba, adama a na wu a nu u da aza a Isaraila e kedei apa'a.>>

¹⁸ Ana kanampa ko kotsoi da o doku a ya'in vishili n aza a Filisitiya de o Gobu. A katsuma ka vishili va da Sibekayi vuza vu Husha wu unai vuza vu utsura vu na e ci deke Safa.

19 Da o doku a ya'in kuvon n aza a Filisitiya de o Gobu. Da Elihana maku ma Jayiru vuza vu Batalami wu unai toku vu Goliya vuza vu Gatu, vuza na kakutsu ka masara mani ka yawai mgbayin m mashin.

20 Da o doku a ya'in kuvon de a Gatu, de va kpamu vuma vu yoku wi talo kasagbada n ajivu atali e kukiye dem, kobolo n ajivu atali e kune dem, raka va ajivu a ni kamanga n ashi. Ayi feu wi taakatsuma ka kumaci ka aza a Rafa.

21 Ana u goyoi aza a Isaraila, da Janata maku ma Shimeya toku vu Dawuda wu unai ni.

22 Uma anashi a nanlo dem i taakatsuma ka kumaci ka aza a Rafa a Gatu. Da Dawuda kobolon m uma a ni unai le.

22

Vishipa vu Dawuda adama a kucikpa Vuzav-agudu

(Ishp 18:1-50)

1 A kanna ka na Vuzavagudu wu isai Dawuda e kukiye ku Shawulu n irala i na i buwai dem, da Dawuda u ya'in vishipa vu nampa u Vuzavagudu. U danai,

2 <<Vuzavagudu, katali ke kushedeku kava,
mashilya mavan kishi kava,

3 Kashile kava, ubutaku Kushedeku kava,
waanu da n tsu shedeku.

Maragamava, n utsura u wishi u va,
mashilya mava, n ubutaku u kushedeku u va,
kishi kava, vu isai mu aqubutaku u vishili.

4 N tsu deke taVuzavagudu,

ayi na u yotsoi kucikpa,
kpamu u tsu wawa mu ta_ekiye a irala i va.

⁵ <<Mayu a abau a munuka a pala mu ta,
wayi u mala u la'a ta_utsura u va,

⁶ Kasaun ka shiya mu ta_n awin a_ni,
ukpa_u zuwaka mu ta_maza.

⁷ <<A makyan ma na mi a unamgbu u katsuma_n
tsu dekushe ta_Vuzavaguđu,
da kpamu n dekushi Kašhile kā va.

De a'isa_a ni u panai kalakatsu kā va,
da kpamu mashi mā va_ma yawai atsuvu a_ni.

⁸ <<Aduniyan a gbađai,
da kumi'i ku zuva ku je'i,
adama a na wi ta_a wupa.

⁹ Kanga_kā kānai ku uta_a vunu vi ni,
melentsu ma akina, n agaruwashi a_ku uta_a
una_u ni.

¹⁰ Da u bayuwai gadi u cipai a idika,
eleshu a lima_kāu a daka vu ene a_ni.

¹¹ Da u kumbai Corobi da u imkpa zuva,
a gadi ve evelyu a da enei ni tsu manunu.

¹² U bonokoi kayimbi ko okpoi kapalatsu kā_ni,
n eleshu a lima_kāu a na a tsu tukā_m mini.

¹³ Da uladi u gbayin wu akanai ni,
da kpamu agaruwashi utai wu a_ni.

¹⁴ Vuzavaguđu u lapai de kakpanga gadi,
da a panai kalakatsu ka Mala'imili.

¹⁵ U tawai aya'a a_ni u wacuwai irala,
da u su'uki le n uladi, da u lokoi le.

- 16 Ubarangi u Vuzavagudu,
     n utsura wa ayinviki a_vunu vi ni,
     da a_bayuwaī āshi a mala,
     da kumi'i ka aduniyan ku okpoi e keteshe.
- 17 <<De gadi Vuzavagudu u barukpaj kukiye ku ni
     da u dikai mu,
     a_ ubutaj u mini mu ugavi da wu utukaj mu.
- 18 Da wi isai mu a_ ubutaj wi irala i va_aza a utsura,
     a_ ubutaj wa aza na a iwain mu, adama a na a
     la'a mu ta_ utsura.
- 19 A_gbangarangi mu a kanna ka atakaci ka_va,
     ama da Vuzavagudu u b̄ankaj mu.
- 20 Da u tukaj mu a_ ubutaj u na wi isai mu,
     da kpamu wu isai mu adama a na wi ta_ a
     kupana uyo'o uva.
- 21 <<Vuzavagudu u tsupa mu ta_ adama a usubi u
     va,
     da u zuwakai mu unāsingai adama a na mi n
     unushi ba.
- 22 Adama a na n tono ta_ uye u Vuzavagudu,
     n kāsukpaj uye u Kāshile ka va_ da n ya'in ka
     gbani-gbani ba.
- 23 N tono ta_ wilaj u ni raka,
     n kpajda kutono ili i na u dansai ba.
- 24 Da mo okpoi vuza vu babu unushi a_ ubutaj ni.
     Da kpamu me erei kaci ka_ va_ a_ ubutaj u
     kuya'an unushi.
- 25 Vuzavagudu u neke mu ta_ katsupa mu ta_
     adama a usubi u va,
     adama a na mi nu unushi āshi a ni ba.

- 26 <<Vuzavagudu avu vuza vu uneki u kadu da,
     wa aza a na e nekei u adu,
     vuza vu mariki da kpamu wa aza a mariki,
- 27 Wa aza a cida, vu tsu yotsongu takaci kanu vi
     tacida,
     ama wa aza a gbani-gbani vu tsu yotsongu ta
     kaci kanu an vu la'i le.
- 28 Vu ci isa taaza a na o goyo kaci ka le,
     ama vu tsu goyo taaza aradi.
- 29 Vuzavagudu, avu da kutashi ku va,
     avu da vu lokoi kayimbi kava,
- 30 N utsura u nu mi taa ku una katsura ko osoji,
     n utsura u Kashile kava mi taa kupasa
     mashilya dem.
- 31 Uye u Kashile wi taderere!
     Kadanshi ka Vuzavagudu mayun da.
 Wi tatsu maraga,
     a u vuza na dem u lansai ubuta u kushedeku
     waa ni.
- 32 <<Vuzavagudu ayi da Kashile koci,
     Kashile ka'a koci ubuta u kushedeku u tsu.
- 33 Kashile ka'a vuza na u tsu neke mu utsura,
     u tsu zuwa ta kpamu uye u va wo okpo
     derere.
- 34 Ana n walai a gadi vu n sansan,
     da n walai mayin babu matada tsu na
     mesheun ma tsu suma.
- 35 Da kpamu u gbarai e kiye ava adama a kuvon,
     ciya_n fuda n kanza utan u vuyum vishili.
- 36 Vuzavagudu vu ere mu ta, da vu isai mu,
     ubank*u* nu u zuwa mu ta mo okpoi vuzag-
     bayin.

- ³⁷ Da vu zuwai mu a uye u singai,
n sa'wa kpamu kuyikpa ba.
- ³⁸ Da n guvai irala i va n Iya'i le,
n shamgba ba sai na mu unai le raka.
- ³⁹ Da n lapai le ali a idika, a fuda a_danga ba,
a_yikpaj a daka vu ene a_va.
- ⁴⁰ Vu neke mu ta_utsura adama o kuvon,
da vu zuwai irala i va_a daka vu ene a_va.
- ⁴¹ Vu zuwai irala i va_a kpatalai a sumai,
da mu unai aza a na a iwain mu.
- ⁴² Da a_lansai ubanki, ama babu vuza na wa ku
isa le,
da e dekushei Vuzavaguđu, ama da u iwain
ku ushuku le.
- ⁴³ Da n lapai le luba luba ali okpoi tsu kubuta,
n dasai le uteku tsu kolyo'o ka uye.
- ⁴⁴ <<Vu isai mu e ekiye a uma a_va aza a ugba-
mukaci,
da vu zuwai mu mo okpoi vuza kelime ku
uduniyan,
aza a na n yevei ba, da okpoi aza a ulinga a
va.
- ⁴⁵ Da omoci a_kanai kutawa n a_kudanki mu,
da baci de a panai ukuna u va_o tsu tono mu
ta.
- ⁴⁶ Adu e le a_gusai
da utai a_ubuta u na ishi ushedeki a_tawai n
kuje'e ki ikyamba.
- ⁴⁷ <<Vuzavaguđu wi ta_n wuma. Ucikpi a kubana
a katali ke kushedeku ka va.
Ucikpi a kubana u Kashile ka va, katali ka
wishi ka va.

- 48 Ayi da Kashile ka na ka kutsupaka mu,
     vuza na u zuwai kumaci ku uduniyan daka
     vu va,
 49 u tsu isa mu ta_a ubuta wa aza a na i a ku'iwan
     mu.
     U tsu neke mu ta_tsugbayin wa aza a na i a
     tsurala nu mpa,
     u tsu isa mu ta_a ubuta wa aza a a_du a_vishili.
- 50 <<Adama a nannai Vuzavagudu, mi ta_a ku-
     cikpa wu a_katsuma_ku uduniyan,
     mi ta_a kuya'an ishipa i kucikpa kula ku nu.
 51 U neke ta_ulya'i u gbayin u mogono ma na u
     zagbai,
     da kpamu u yotsongi ucigi u na u tsu saba'a
     ba u mazagbi ma ni,
     u Dawuda nu ntsukaya n ni ali ayin babu
     uteku.>>

23

Kadanshi ka Dawuda ku ukocishi

- ¹ Na da kadanshi ka Dawuda ku ukocishi.
 Kadanshi ka Dawuda maku ma Jesi,
     Kadanshi ka vuza na Mala'imili ma cikpai,
     vuza na Kashile ka Yakubu ka zagbai mogono
     vuma vi Isaraila kaya'in ki ishipa i singai.
² <<Ayinviki a Vuzavagudu a ya'an ta_kadanshi a
     una_u va,
     Kadanshi ka ni ki ta_e kelentsu ka va.
³ Kashile ka aza a Isaraila ka ya'an ta_kadanshi,
     Ubuta u kushedeku wa aza a Isaraila u dana
     mu ta,
 Vuza wi baci a kulya'a tsugono tsu usubi a uma a
     ni,

da kpamu wi a kulya'a tsu da n wovon u
Ka^{shile},

⁴ wi ta_{tsu} kutashi ku usana,
n tsu kannu ku usana ka na ka utai babu
keleshu ka na ka palai ka'a,
n tsu kutashi a makyan ma na u kotsoi kuyo'o
mini, ku na ku tsu zuwa mi ta_{má} uta_a
idika.

⁵ <<Ta Ka^{shile} ka kuzuwaka ntsukaya n va
una^{singai} nannai,
adama a na u ya'anka mu ta_{uzu}wakpani u
kowanai,
kpamu wi ta_u fobushi u tono u da,
i dada i na n cigai, dada ulya'i u va,
n yeve ta_{mayun} Ka^{shile} ki ta_a kuzuwa ili ya
yo okpo nannai.

⁶ Ama uma a gbani-gbani rak_ai ta_{tsa} awana a na
a variki,
i kudika n ekiye ba.

⁷ Ama vuza na baci u ku sa'wa le
u ya'an ulinga m viyum ko ukutsu u masara,
i ta_o kusongu le gbende.>>

A fudi o kuvon a Dawuda
(1 Ar 11:10-19)

⁸ Na da ula osoji a Dawuda a na a la'i n kufuda
kuvon. Vuza vu ugiti ayi da Joshebu-bashebetu
vuza vu Takemon, e yeve yi ta_{kpamu} n kula
Adini-izini. Ayi da vuza vu kelime vo osoji a tatsu
a. U sa'wa ta_{kudika} masara ma ni wu unai uma
amangatawunkunlai (800) a makyan me te.

⁹ Vuza ire a_{ka}tsuma_{ka} osoji a tatsu a, ayi
da Eliyaza maku ma Dodayi a kumaci ku Ahohi.

Eliyaza wi ta_kobolo n Dawuda a makyan ma na o goyoⁱ aza a Filisitiya wana dai o bolongu a_ ubuta_ u kuvon. A makyan ma na aza a Isaraila a sumai.

¹⁰ Da ayi u shamgbai u shilikai na aza a Filisitiya a ali kukiye ku ni ku o'oi, ali kotokobi ka padai e kukiye ku ni. Vuzavagudu u nekei ni ulya'i u gbayin a kanna ka nanlo ka. Osoji a na ishi a sumai da a kpatalai o bonoi a_ ubuta_ u kuvon wa, adama a na a_ pura_ ucanuku wa aza a na a unai.

¹¹ Vuza tatsu vu le ayi da Shama maku ma Agi vuza vu Harara. Kanna ke te ana aza a Filisitiya o bolongi adama a na a ya'an kuvon devu n kashina ka awaya, da osoji a Isaraila a sumai.

¹² Ama da Shama u shamgbai e mere ma kashina ma wu isai ka'a, da wu unai aza a Filisitiya. Da Vuzavagudu u nekei ni ulya'i u gbayin.

¹³ Kanna ko yoku a ayin a vukya'a, da osoji a tatsu a na la'i n kufuda kuvon a_ katsuma_ ko osoji kamangankupa a banai u Dawuda a kabatsu ka Adulam. Cina de katsura_ ko osoji ka aza a Filisitiya a_shikpa_apam le a_kara'a_ ka Refimu.

¹⁴ A makyan ma nanlo Dawuda wi ta_de a_ ubuta_ u na u tsu shedeku. Katsura_ ko osoji o yoku ka aza a Filisitiya de a Batalami.

¹⁵ Da kakuli ka_kanai Dawuda, u danai, <<Ishi baci n kuciya_ vuza na u ku kenuku mu mini a kayinva ka na ki na de a_ utsutsu u likuci i Batalami.>>

¹⁶ Da osoji a utsura uma a tatsu aza a na a fudai kuvon ka a uwai punu asuvu a_katsura_ ko osoji a aza a Filisitiya. E keneki mini a kayinva ka na ki

a utsutsu u likuci wa. Da a tukai Dawuda, ama da u iwain kuso'o. Da u kucikpa u vamai ma'a a idika tsa alyuka u Vuzavagudu.

¹⁷ Da u danai, <<Vuzavagudu u jebeshe ke mu n so'o mini ma nanlo. Wi ta o kokpo mu uteku tsu mpasa ma aza a na e nekei wuma u le adama a na e kenuku mini ma.>> Adama nannai, da Dawuda u iwain kuso'o ma'a.

Na lo da ili i na osoji a tatsu a na a la'i n kufuda kuvon a ya'in.

¹⁸ Abishayi toku vu Jowabu maku ma Zeruya ayi da vuza kelime vo osoji a tatsu a na a la'i n kufuda kuvon ka, u dikai masara ma ni da wu unai osoji amangatawantatsu (300). Da u ya'in kula a katsuma ko osoji.

¹⁹ Da u ciyai tsugbayin u la'i kamangankupa va. Da wo okpoi vuza kelime vu le, ko n tsu nannai u yawa aza a tatsu a nan de a ba.

²⁰ Benaya maku ma Jehoyida, vuma da vuza a na u fudai kuvon vuza vu Kabuzeyelu, u ya'an ta ili mereve. Wu una ta aza a utsura a Mowabu e re aza a na tsu ya'an kuvon tsu kawu. Kanna ke te a ayin a utani kau, da u banai wu unai kawu a kabatsu.

²¹ Da kpamu wu unai vuza va aza a Masar vu gbangam. Vuza na wi ukani m masara e kukiye ku ni. Ama ayi Benaya wi ta ukani n kalangu, da wi isai masara ma na mi e kukiye ku vuza va aza a Masar va, da wu unai ni m ma'a.

²² Ili i nanlo i da Benaya maku ma Jehoyida u ya'in ali da u ya'in kula uteku tsu osoji a utsura a tatsu a nanlo a.

²³ Da u ciyai tsugbayin u la'i uma kaman-gankupa a nanlo a, ama u yawa osoji a tatsu a nanlo ba. Da Dawuda u zuwai ni wo okpo vuza kelime vo osoji aza a kindi a ni.

²⁴ Ele na va i ta punu a katsuma ko osoji kamangankupa a Dawuda aza a na a fudai kuvon.

Asahelu toku vu Jowabu,
 Elihana maku ma Dodayi vuza vu Batalami.
²⁵ Shama n Elika aza a Harodu,
²⁶ Helezu vuza vu Paliti,
 Ira maku ma Ikesha vuza vu Tekowa,
²⁷ Abiyeza vuza vu Anatotu,
 Mebuna vuza vu Husha,
²⁸ Zalimonu vuza vu Ahohi,
 Mahara vuza vu Netofa,
²⁹ Helebu maku ma Ba'ana vuza vu Netofa,
 Itayi maku ma Rabai vuza vu Gibeya vu ubon
 u kumaci ku Bayami,
³⁰ Benaya vuza vu Piraton
 Hidayi vuza vu aqa'a na i devu n Gashi,
³¹ Abi-albonu vuza vu Araba,
 Azamavetu vuza vu Bahurim,
³² Eliyabu vuza vu Sha'albonu,
 muku n Jashen,
³³ Janata maku ma Shama vuza vu Harara,
 Ahiyam maku ma Shara vuza vu Harara,
³⁴ Elifeletu maku ma Ahasaba vuza vu Makatu,
 Eliyamu maku ma Ahitofelu vuza vu Gilo,
³⁵ Heziro vuza vu Kamelu,
 Para vuza vu Araba,
³⁶ Igalu maku ma Natan vuza vu Zoba,
 Bani vuza vu Gatu,

³⁷ Zeleku vuza vu Amona,
 Naharayi vuza vu Beyerotu,
 vuza na u tsu dikaka Jowabu maku ma Zeruya
 ucanuku u kuvon,
³⁸ Ira n Garebu uma Itiriti,
³⁹ Uriya vuza vu Hitiya.

Na va ele da osoji kamangankupa n e cindere a
 na a la'i n kufuda kuvon.

24

Dawuda u kecei uma a ni
(1 Ar 21:1-27)

¹ Da Vuzavagudu u doku u ya'ain wupa kau n
 aza a Isaraila, da u kushangi Dawuda u danai,
 <<Bana vu kece uma aza Isaraila kobolo n aza a
 Yahuda.>>

² Da mogono ma danai Jowabu kovonshi vo
 osoji a ni, <<Banai i kece kumaci ka aza a Isaraila
 raka, i na i dikai a kumaci ku Dan n ubon u gad
 ali a kubana a ubon u dakai u Beyersheba adama
 a na n yeve uma a ya'in a da i.>>

³ Ama da Jowabu u danai mogono, <<Ya'an
 Vuzavagudu Kashile ka nu ka doku kabundai ka
 uma a nu ali amangatawun a la'a tsu na ishi, Ali
 vuzagbayin va mogono wu ene n aashi a ni. Ama
 yidai i zuwai da vuzagbayin va mogono vu cigai
 kuya'an ili i nampa?>>

⁴ Da mogono ma gutsakai Jowabu kobolo n
 ovonshi o osoji, da a kasukpai ubutau na mogono
 mi adama a na a bana e kece uma a Isaraila.

⁵ Ana a pasai Kuyene ku Urudu, da a vaki devu
 n likuci i Arowa e mere ma kara'a, da o tonokoi n
 ubon u likuci i Gadu a kubana Jaza.

6 Da o doku a lazai a kubana a likuci i Giliyadu vuna vi a idika i Tatim vu Hoshi, da o tonokoi n ubon u Dan-jan a kara- a
 a kubana a Sidon.

7 Da o tonoi a kubana a ubon u d^akai u likuci i Taya i na yi nu nshilya. Da o tonoi n likuci ya aza a Hiviya n aza a Kana'ana. Da a ukocishi a banai a Biyasheba Negebu vu Yahuda.

8 Ana o kotsoi ku kara- a
 idika ya raka, da o bonoi a Urushelima wana dai wotoi kuci n ayin kamanga a laza.

9 Da Jowabu u bonoi u danai mogono kabundai ka ali ka na ka yawai ku uwa tsu soji. Aza a a idika yi Isaraila a yawa ta akpan amangatawunkunlai (800,000), aza a ubon Yahuda tamkpamu ele da akpan amangatawantawun (500,000).

10 Ana Dawuda u kotsoi kukece uma a, da u dagazai u danai, Vuzavagudu, <<N ya'an ta unushi u gbayin adama ili i na n ya'in. Gogo na Vuzavagudu n folono wu ta, takpaka mu u nushi u va. N ya'an ta ili i tsulau.>>

11 Ana Dawuda u dangai n usana, da Vuzavagdu u ya'in kadanshi n keneki Gadu vuza na wi kobolo n Dawuda, u danai,

12 <<Bana vu dana Dawuda, <Ili i na Vuzavagudu u danai i dada na. N neke yi ta ili i tatsu, adama a na u zagba ite a katsuma ke le i na a kuya'anka yi.> >>

13 Da Gadu u tawai u Dawuda da u danai ni, <<Vu ciga ta a ya'an kambulu ali aya a tatsu a idika i nu? Ko vu ciga ta vu kana kusuma irala i nu ali wotoi u tatsu? Ko kpamu vu la'a ta ku ciga a ya'an madukpa ayin a tatsu a idika i nu?

Gogo na sheshe kata vu dana mu i na n kubonoko Vuzavagudu.>>

¹⁴ Da Dawuda wu ushuki u danai, <<Mi ta a unamgbu u katsuma, u la'a ta n uga'in Vuzavagudu u takacika tsu, adama a na wi ta n asuvayali, ama kata vu kasukpa vuma u takacika tsu ba.>>

¹⁵ Da Vuzavagudu u suki m madukpa a kubana wa aza a Isaraila, ili i na i dikai a usana ali a kubana a makyen ma na u zuwai. Da uma akpan amangatatsu n kupa a kuwai (70,000), ili i na i dikai a Dan ali a kubana a Biyasheba

¹⁶ Ana kalingata ka Vuzavagudu ka ka sapangi kukiye ku ni a adama a na wu una Urushelima, da Vuzavagudu u panai asuvayali e le adama a madukpa ma, da u danai kalingata ka na ki a ku una uma a, <<U yawa ta, bonoko n kukiye ku nu.>> A makyen ma nanlo ma kalingata ka Vuzavagudu ka ki ta lo a ulanga u kulapu u Aruna-jebusiya.

¹⁷ Ana Dawuda we enei kalingata ka na ki a ku una uma a, da u danai Vuzavagudu, <<Mpa da vuza na n ya'ain n unushi. Mpa da kpamu n ya'in kagbanigbani. Uma a nampa a i ta tsa nkyon. Yidai a ya'in? Ya'an kukiye ku nu ku takacika mu n muku n va.>>

Dawuda u ma'in katalikalyuka

¹⁸ A kanna ka nanlo ka'a Gadu u banai u Dawuda da u danai ni, <<Gadukpa vu bana vu ma'aka Vuzavagudu katalikalyuka de a ulanga u kulapu ku Aruna vuza vu Jebusiya.>>

¹⁹ Da tana Dawuda u dangai u banai tsu na Vuzavagudu u dansai a una u keneki Gadu.

20 Ana Aruna u lanuki, da we enei mogono n
uma a ni a kutawa wa a ni, da wu utai u gasai n
e le. Da u kudangi e kelime ko mogono u lya'aka
yi ni kayala.

21 Da Aruna u danai, <<Vuzagbayin, yidai i
tukai mogono na wa a va?>>

Da Dawuda u danai, <<N tawa ta adama a na n
tsula ulanga u kulapu u nu, adama a na n ma'aka
Vuzavagudu katalikalyuka. Ta punu n kuya'anka
Vuzavagudu alyuka, adama a na u shamkpa m
madukpa ma na ma ku'uwa a ubuta u uma.>>

22 Da Aruna u danai Dawuda, <<Vuzagbayin,
ofika i na de dem i ga'in nu kata vi kuya'anka
alyuka. Kanaka ka'a na adama a kune'e ku
kusongu. Alangu a kulapu a dana kobolo n
ogboro anaka a vu cimba adama a na vu ciya
ndanga n kusongu.

23 Mogono, ili i nampa ya raka mpa Aruna
n neke wu ta i da.>>Da Aruna u doku u danai
ni,<<Ya'an Vuzavagudu Kashile ka nu ka ushuku
na alyuka a nu.>>

24 Da mogono ma ushuku ki Aruna, u danai,
<<A'a, mi ta a kutsula ubuta wa n ikebe tsu na wu
untsai. Adama a na mi a kuya'anka Vuzavagudu
Kashile ka va alyuka o kusongu n ili i na yi i nu ba
ko ili i na i kpa dhai kulya'a mu ili ba.>> Da Dawuda
u tsupai Aruna ulanga u kulapu wa kobolo n
Kanaka ka, azurufa shekelu amangerenkupa.

25 Da Dawuda u ma'akai lo Vuzavagudu Kata
likalyuka da u ya'in kune'en ku kusongu kobolo
n kune'en ku matana. Da Vuzavagudu u panai
ufolu wi ifika ya, da tana madukpa ma ma
ka sukpai aza a Isaraila.

Cishingini Agwara Kambari [asg]

Cishingini: Cishingini Agwara Kambari [asg] (Bible)

copyright © 2025 Language Development and Translation Initiative (LDI)

Language: (Cishingini)

Contributor: The Seed Company

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 10 Sep 2025 from source files
dated 9 Jul 2025

ff342a73-d285-5f4f-952c-a0c91ef11d25